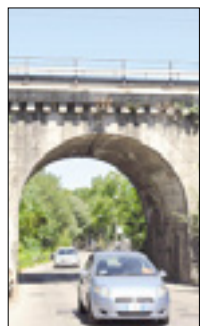

festival kras 2011
Sobota, 20. avgust - Lipica
Lipiška noč
18:00 - Velika Lipička **TOMBOLA**
21:00 - Vladimír Kožíš Žer (Novi žolíž),
Vlado Kalember (Srebrna kraljica), Dan paizer in Ansambel Pozostnik
www.festivalkras.si

Intervju z Ivanom Oto, ki dela v finančnem sektorju in dobro pozna trenja med trgi ter politiko

7

Šest mladih Goričanov z železniškega nadvoza metalo jajca na avtomobile

12

festival kras 2011
Sobota, 20. avgust - Lipica
Lipiška noč
18:00 - Velika Lipička **TOMBOLA**
21:00 - Vladimír Kožíš Žer (Novi žolíž),
Vlado Kalember (Srebrna kraljica), Dan paizer in Ansambel Pozostnik
www.festivalkras.si

Primorski dnevnik

SOBOTA, 20. AVGUSTA 2011

št. 197 (20.212) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

25. aprilu,
1. maju in
2. juniju se
ne odpovemo!

SARA STERNAD

V tem lenem, vročem avgustovskem dopustnem času je vlada skorajda nemoteno spet ustrelila kolo. V sveženj ukrepov za stabilizacijo javnih financ, ki ga mora odobrili parlament, je vključila tudi točko (24. točka 1. člena zakonskega dekreta 138) o ukinitvi nekaterih laičnih praznikov, ki jih konkordat med Svetim sedežem in Italijo iz leta 1984 ne predvideva. Sicer se v tekstu dejansko ukinitve ne omenja, pač pa predvideva ukrep vsakoletno preureditev koledarja, tako da bi bil praznik premaknjen z delovnega dne na najbližjo nedeljo (kot se dogaja po vsej Evropi - je hitel pojasnjevati minister Tremonti) oz. vsaj na nedeljo bližji petek ali ponedeljek. Tako bi se država »znebila« t.i. podaljšanih vikendov (oz. tega, čemur Italijani pravijo »ponti«) in bi vsak od nas z rednim opravljanjem svoje službe, v imenu produktivnosti in rasti BDP-ja, pripomogel k gospodarskemu razvoju države.

No, in glej, ukrep zaobjema edine tri laične praznike: 25. april - praznik osvoboditve, zmage nad nacizmom in fašizmom, 1. maj - praznik dela in 2. junij - praznik republike, medtem ko naj bi ostali dela prosti dnevi 1. januar (praznik božje matere Marije), 6. januar (praznik svetih treh kraljev oz. gospodovega razglasenja), 15. avgust (praznik Marijinega vnebovzetja), 1. november (praznik vseh svetih), 8. december (praznik brezmadežnega spočetja Device Marije) in 25. december (božič oz. praznik Jezusovega rojstva).

Ali je država res na kolenih zaradi teh treh praznikov? Sprašujem se, ali ne gre morda le za spet novo priložnost, ki jo vlada izrablja za rušenje temeljev oz. vsaj za postopno brisanje spomina na zgodovinske dogodke, ki so prispevali k svobodi in končno demokraciji, na katerih je bila zgrajena nekdanja »laična« Italija.

Glas je doslej dvignilo le vsedržavno združenje partizanov VZPI-ANPI, ki seveda z ukrepom ne soglašajo in srčno upa, da si bodo vodilni premislili in poglavje o praznikih izbrisali. Kaj pa ostali? Ali so v tem vročem avgustu morda še na dopustu?

Če sprejmemo umaknitev praznikov 25. aprila, 1. maja in 2. junija, bomo izgubili še tisto skromno dostojanstvo, s katerim razpolagamo. 25. april bo prihodnje leto sredo, 1. maj pa torek. Delavnika torej, pa vendar praznika za vse tiste, ki jim ni vseeno in ki ne pristanejo na tovrstne podlosti. Zato verjamem, da se bomo tudi prihodnje leto, ne glede na vladna določila, 25. aprila vseeno zbrali v Rižarni, 1. maja pa srečali na raznoraznih delavskih povorkah.

FINANČNI TRGI - Negotovost še zelo velika

Vrednost delnic v Evropi še naprej pada

Strah pred morebitnim zdrsom ZDA v recesijo

REPEN - V sredo se začneja priljubljeni etnografski praznik

Priprave na Kraško ohcet

Danes in jutri bodo fantje postavljali slavoloke - Dekleta so že zvezala papirnato cvetje

REPEN - V Repnu je skorajda vse nared za letošnjo srebrno Kraško ohcet. Repenska dekleta so že pred časom zvezala pisano cvetje iz krep papirja, fantje in moške pa bodo danes postavljali močno slavoloke, ki bodo ob vhodu na va-

ški trg, na Colu in pred Kraško hišo izrekli dobrodoščilo vsem obiskovalcem.

Prihajajoči teden bo za zaročenca Martino in Aleša precej utrudljiv, saj bosta v centru pozornosti medijev in dogajanja nasploh. V ponedeljek bosta

s strani SSO in SKGZ slovesno sprejela ženino poročno nošo, nato pa se bosta na tržaški pokrajini srečala z Mario Tereso Bassa Poropat in Mauriziom Vidalijem.

Na 6. strani

LONDON - Zaradi zaskrbljenosti vlagateljev glede morebitnega zdrsa ZDA v recesijo ter že dlje časa navzočih bojzani glede dolžniške krize v Evropi so se tečaji delnic na borzah v Evropi tudi včeraj znižali. Padci so bili sicer manjši kot v četrtek, toda vse evropske borze so poslovanje končale globoko v rdečem območju.

Zaradi bojzani glede globalne ohladitve konjunktura ter s tem povezanega zmanjšanja povpraševanja se je nafta vnovič pocenila, medtem ko se je tečaj evra okrepil.

Na 2. strani

Štoka pisal Žekšu glede prispevkov za manjšino

Na 3. strani

Joganova knjiga poletja

Na 3. strani

Ukinitve konzorcija znanstvenega parka?

Na 7. strani

Na Dobrovem vlom in velika tatvina

Na 12. strani

Goričan sredi Madrida

Na 14. strani

ITALIJA - Vse večji protesti

Občine nasprotujejo gospodarskemu ukrepu

RIM - Župan občine Aceglia Riccardo Benvegnù (na sliki Ansa) je pripravil sprejeti 830 priseljencev, da bi občina preseglala tisoč prebivalcev in se tako izognila ukinitvi, ki jo napoveduje vladni gospodarski ukrep.

To je le eden od številnih posegov proti spornemu ukrepu. Italijanske občine bodo proti njemu protestirale 29. avgusta v Milanu.

Medtem je na to temo posegla tudi Cerkev. Po mnenju predsednika italijanske škofovske konference Angela Bagnasca so »številke o davčni utaji presunljivo.«

Na 2. strani

PADRIČE - Preprodaja orožja

V kraški jami naboji za avtomatske puške

TRST - Dan po novinarski konferenci (na sliki), na kateri so tržaški finančni stražniki opisali preiskavo o preprodajalcih orožja, ki so se srečevali na Padričah, je v okolici taiste vasi prišlo do novega odkritja. V četrtek popoldne se je nek jamar spustil v jamo in pri osmih metrih globine našel 15 nabojev kalibra 7,62 milimetra. Obvestil je karabinerje, ki so naboje, primerne za avtomatske puške, zasegli. Tako karabinerji kot finančni stražniki ocenjujejo, da med tokratno najdbo in aretiranimi slovenskimi preprodajalci ni povezave. V zvezi z zaseženo bazuko pa medtem ne gre povsem izključiti možnosti, da je bilo orožje namenjeno neki mafijski skupini.

Na 7. strani

GOSPODARSTVO - Zaradi zaskrbljenosti glede morebitne recesije

Evropske borze še navzdol, cenejša nafta, krepkejši evro

Čprav padci niso bili tako hudi kot v četrtek, je negotovost na trgih še zelo velika

LONDON - Zaradi zaskrbljenosti vlagateljev glede morebitnega zdrsa ZDA v recesijo ter že dlje časa navzočih bojzani glede dolžniške krize v Evropi so se tečajni delnic na borzah v Evropi tudi včeraj znižali.

Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 se je znižal za 2,15 odsto in dan sklenil pri 2159,07 točke. V Frankfurtu je indeks DAX izgubil 2,19 odsto in se oblikoval pri 5480 točkah, medtem ko se je indeks francoskih delnic CAC 40 znižal za 1,92 odsto in v trgovanje končal pri 3016,99 točke. Na borzi v Londonu se je indeks FTSE 100 znižal za 1,01 odsto na 5040,76 točke.

Milanski indeks FTSE Italia All-Share je oslabil za 2,12 odsto in se oblikoval pri 15.414,42 točke, v Zürichu pa indeks SMI za 1,97 odsto na 5093,75 točke. Na Dunaju je indeks ATX trgovanje končal pri vrednosti 2107,70 točke, kar je 0,58 odsto manj kot v četrtek.

Negativnemu trendu so sledile tudi vrednosti delnic v Budimpešti, kjer je indeks BUX dan končal pri 17.780,92 toč-

ke, kar je 1,78 odsto manj kot v četrtek. Še bolj so se pocenile delnice v Beogradu, kjer se je indeks Belex znižal za 3,44 odsto na 612,49 točke, medtem ko je indeks Crobex v Zagrebu zdrsnil za 0,61 odsto na 1978,86 točke.

Indeksi na ameriškem Wall Streetu so se včeraj po odprtju v zelenem spet usmerili navzdol. Industrijski indeks Dow Jones je približno štiri ure pred koncem trgovanja pri 10.967,76 točke, kar je 0,21 odsto manj kot v četrtek. Tehnološki indeks Nasdaq pa je ostal v zelenem, in sicer za 0,36 odsto na 2389,04 točke.

Tečaj evra se je v popoldanskem trgovanju občutno okrepil. Na borzi v Frankfurtu so pozno popoldne z evrom trgovali po tečaju 1,4391 dolarja, kar je 0,68 centa več kot v četrtek. Evropska centralna banka je popoldne določila referenčni tečaj evra pri 1,4385 dolarja oz. 0,16 centa višje kot v četrtek.

Zaradi bojzani glede globalne ohladitve konjunkturo ter s tem povezanega zmanjšanja povpraševanja pa se je nafta včeraj vnovič pocenila.

Tudi finančni operater v Frankfurtu včeraj ni imel nobenega razloga za zadovoljstvo

ANSA

SIRIJA - Tarča protestov predsednik Asad Na ulicah sirskih mest znova številni mrtvi

DAMASK - V novem nasilnem posredovanju sirskih varnostnih sil proti protirežimskim protestnikom je bilo po navedbah aktivistov danes ubitih najmanj 16 ljudi. Do novih žrtev prihaja kljub zagotovilo sirskega predsednika Bašarja al Asada, da so sirske sile ustavile vojaške operacije proti civilistom.

V pokrajini Dara na jugu Sirije je bilo po trditvah aktivistov ubitih okoli 13 ljudi. Trije od njih so bili vojak, ki so bili ubiti v spopadu s pripadniki varnostnih sil, potem ko niso hoteli streljati na protestnike, je sporočil sirski koordinacijski odbor (LCC). Na območju Baba Amr v mestu Homs je bil ubit en protestnik, dva pa v predmestju Damaska, Harasta.

Sirske sile so streljale na protestnike, ki so po tradicionalni petkovi molitvi znova preplavili ulice sirskih mest. Varnostne sile so proti protestnikom uporabile pravo strelivo in solzivec, da bi jih razgnale.

V mestu Džebelah v vzhodni provinci Deir al-Zur so varnostne sile v poskusu, da bi razgnale več kot 10.000 protestnikov, ki so zapuščali mošejo, uporabile strelno

BAŠAR AL ASAD

orožje. Tudi v obmorskem mestu Latakiji, ki je bila v minulih dneh prizorišče silovitega obstreljevanja, so provladni plačanci napadli skupino protestnikov, ko so ti zapuščali mošejo. V bližini mošej v Damasku patrolirajo močno oborožene varnostne sile, da bi preprečile morebitne proteste.

Do novega nasilja nad civilisti v Siriji prihaja kljub temu, da je predsednik al Asad generalnemu sekretarju ZN Ban Ki Moonu zagotovil, da so vojaške operacije v mestih, kjer potekajo protesti, ustavljene. Evropske države in ZDA so v četrtek sirskega predsednika pozvale k odstopu. (STA)

BOLOGNA - 31 let po tragediji na postaji Preiskava o vlogi dveh nemških teroristov

Za smrt 85 ljudi kriva Thomas Kram in Margot Frochlich?

BOLOGNA - Tožilstvo v Bologni je začelo s preiskavo proti 65-letnemu Thomasu Kramu in 68-letni Margot Frochlich zaradi domnevne vpletenosti v eksplozijo na železniški postaji v Bologni 2. avgusta 1980, v kateri je umrlo 85 ljudi, 200 pa jih je bilo ranjenih. Gre za nemška terorista, ki sta bila takrat v Bologni (Kram je bil 2. avgusta 1980 prijavljen v hotelu Centrale, Frochlichova pa v hotelu Jolly) in sta bila povezana s teroristom Carlosom, ki je bila takrat tudi vodja obojestranskega krila Palestinske osvobodilne organizacije (PLO). Šlo naj bi torej za palestinsko maščevanje Italiji, ki je takrat aretirala enega od vodij PLO.

Zadeva ni nova, saj so nekateri stalno zagovarjali »palestinsko delo« v atentatu. Vztrajno jo je preiskovalcem »ponujal« nekdanji predsednik Francesco Cossiga, predvsem pa sedanji bolonjski parlamentarec FLI Enzo Raisi, ki naj bi na to sled naletel kot član komisije Mitrohin in je vse do-

kumente s tem v zvezi takrat tudi predal tožilstvu. »Končno se bližamo resnici,« je dejal, ko je zvedel za začetek preiskave.

Kot je znano, je »palestinska sled« v očitnem nasprotju z doslej ugotovljenimi dejstvi, na podlagi katerih sta bila »Črna terorista« Giusva Fioravanti in Francesca Mabri obsojena na dosmrtno ječo, Luigi Ciavardini pa na 30 let zaporu. Na bolonjskem tožilstvu v zvezi z začetkom preiskave proti nemškima teroristoma niso hoteli povedati ničesar konkretnega, zato pa je bil povsem jasen predsednik Združenja sorodnikov žrtev eksplozije Paolo Bolognesi, ki je dejal, da trenutno ni ničesar, kar bi lahko ovrglo doseganje ugotovitve, da je šlo za fašistični terorizem s Fioravantijem in Mambrovo v glavnih vlogah. Dodal je še, da nova preiskava, ki jo je začelo tožilstvo, ne bo prispevala ničesar novega k temu, kar je že bilo ugotovljeno.

ITALIJA - Konec avgusta vsedrjavna protestna manifestacija v Milanu

Občine proti gospodarskemu ukrepu

Veltroni (Demokrati): »Razpolovitev števila parlamentarcev« - Kardinal Bagnasco: »Davčna utaja je presunljiva«

RIM - Gospodarski varčevalni ukrep vse bolj buri duhove in vse več je tistih, ki zahtevajo, naj ga vlada spremeni.

Včeraj so bili najbolj glasni županji majhnih občin, tistih, ki jih hoče Berlusconi s svojim ukrepom ukiniti. Vse državni združenje italijanskih občin Anci je potrdilo, da bo 29. avgusta priredilo v Milanu množično manifestacijo proti spornemu ukrepu in povabilo nanjo vse upravitelje občin, ki jim grozi ukinitve.

Jejni so tudi predsedniki dežel, ker so jim Tremontijeve škarje odrezale cel kup finančnih sredstev. Predsednik združenja italijanskih dežel Vasco Errani je napovedal izredno konferenco deželnih predsednikov, ki naj bi jo izpeljali konec avgusta.

Iz vrst opozicije se je oglasil predstavnik Demokratske stranke Walter Veltroni. Načelnikoma skupin Demokratske stranke v poslanski zbornici in v senatu je predlagal, naj zahtevata razpolovitev števila parlamentarcev kot

Občina Marsaglia: župan in odornica z nekrologom o »smrti« majhne občine ANSA

pogoj za začetek razprave z desnorski večino o spremembi 81. člena italijanske ustave, ki predvideva obve-

zno izničenje državnega proračuna. Vodja Demokratske stranke v senatu Anna Finocchiaro mu je že odgovori-

V bombnem napadu v Pakistanu več deset mrtvih

ISLAMABAD - V mošeji na severozahodu Pakistana je včeraj med petkovimi molitvami eksplodirala bomba. Pri tem je umrlo več deset ljudi - po zadnjih podatkih najmanj 40, okoli 100 jih je bilo ranjenih. Po navedbah lokalnih oblasti je šlo najverjetneje za samomorilski napad. Bomba je eksplodirala, medtem ko se je v mošeji v mestu Džamrud, 25 kilometrov od Pešavarja, na petkovih molitvah zbralo več sto ljudi. Zaradi velikega števila ranjenih, se oblasti bojijo, da bo smrtnih žrtev še več.

Gre za najhujši napad v Pakistanu v zadnjih dveh mesecih, kjer za večino nasilja stojijo talibanski uporniki in pripadniki mednarodne teroristične mreže Al Kaida. V napadih, ki jih povezuje za uporniki, je od leta 2007 v Pakistanu umrlo že več kot 4500 ljudi.

Izrael na napade odgovoril z obstreljevanjem Gaze

TEL AVIV - Izraelska letala so ponoči obstreljevala tarče na območju Gaze, pri čemer je bil po neuradnih podatkih ubit en človek. Z obstreljevanjem se je Izrael odzval na četrtkov niz napadov na jugu države, ki so jih po trditvah Izraela izvedli Palestinci. Napadali so v četrtek na jugu Izraela napadli avtobus, avtomobil in patroljo izraelske vojske. Število smrtnih žrtev napadov je včeraj naraslo na osem, potem ko je ranam podlegel izraelski policist. Okoli 40 Izraelcev je bilo v napadih ranjenih.

Izraelska vojska je v odzivu na napad že v četrtek popoldne obstreljevala območje Gaze in pri tem ubila šest ljudi, med drugim voditelja skrajne palestinske skupine Odbori ljudskega odpora.

Število žrtev na glasbenem festivalu v Belgiji naraslo

BRUSELJ - Na glasbenem festivalu na severu Belgije je v četrtek zvečer v ručini nevihti, ki je podrla dva odra in ruvala drevesa, po zadnjih podatkih umrlo pet ljudi, ranjenih pa je bilo najmanj 40 ljudi, so sporočili lokalne oblasti. V času nevihte je bilo na festivalu okoli 65.000 ljudi, večinoma mladih. Po navedbah obiskovalcev se je nebo nenkrat stemnilo in vsi so začeli iskati zatočišče pred močnim nalivom s točo in silovitim vetrom. Eden izmed odrov se je podrl na udeležence festivala Pukepop v bližini mesta Hasselt, ki je potekal že 26. leto. Festival bi moral trajati do danes, a so ga takoj prekinili, organizatorji pa so kasneje sporočili, da so ga v celoti odpovedali.

Sodnik Breiviku podaljšan pripor v osami

OSLO - Norveški skrajnež Anders Behring Breivik, ki je v dveh napadih 22. julija na Norveškem ubil 77 ljudi, bo še najmanj mesec dni preživel v priporu v popolni osami, je včeraj odločil sodnik Hugo Abelseth. Breivik bi lahko namreč v nasprotnem primeru vplival na dokaze, poleg tega pa policija še ni izključila možnosti, da je imel pri napadih sodelavce. Sodišče je 32-letnemu skrajnežu na prvem nastopu 25. julija odredilo pripor za osem tednov, od tega štiri tedne v popolni osami. Policija je sedaj želela, da mu popolno osamo podaljšajo še za štiri tedne.

V napadu na British Council v Kabulu več mrtvih

KABUL - Britanski kulturni center British Council v Kabulu je včeraj pretresel niz eksplozij, najverjetneje samomorilskih, ki so terjale življenja osmih ljudi, večinoma policistov. Odgovornost za napad na dan, ko se v Afganistanu z državnim praznikom spominjajo osamosvojitve države od Velike Britanije leta 1919, so prevzeli talibani. Poslojce britanskega centra je bilo tarča petih eksplozij, od katerih je prva odjeknila okoli šeste ure zjutraj po lokalnem času, zadnja pa približno štiri ure pozneje. Napade je spremljalo silovito streljanje, ki je tudi trajalo več ur.

FINANCIRANJE MANJŠINE - Pismo predsednika SSO ministru za Slovence v zamejstvu

Štoka zavrača Žekševe argumente za zmanjšanje sredstev

Odziv na ministrova pojasnila o zmanjšanju prispevka za krovni organizaciji

TRST - Predsednik Sveta slovenskih organizacij (SSO) Drago Štoka je včeraj kritično odgovoril na nedavno sporočilo ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjana Žekša, v katerem je ta pojasnil zmanjšanje finančnih sredstev, ki sta jih od slovenske države oz. urada letos prejeli krovni organizaciji slovenske manjšine v Italiji.

Predsednik SSO Drago Štoka

V pismu, ki ga je naslovil na ministra Boštjana Žekša, v vednost pa poslal še slovenskemu predsedniku Danilu Türku, predsedniku slovenske vlade Borutu Pahorju, veleposlaniku v Rimu Iztku Mirošiču, predsedniku državnega zbora Pavlu Gantarju, predsedniku Komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu Miru Petku in generalni konzulki Slovenije v Trstu Valenci Pelikan, Štoka piše, da ostaja za SSO tudi po Žekševem zadnjem odgovoru »popolnoma nerazumljivo, da si lahko urad, ki je pri slovenski vladi zadolžen za Slovence zunaj matične domovine, voluntaristično privoščijo čisto po svoje razlagati postopek javnega razpisa«.

ministru, je namreč temeljni smisel javnih razpisov, da se prijaviš na vnaprej objavljene razpisne pogoje, ki jasno definirajo kriterije ocenjevanja prijavi.

Ker so bili objavljeni pogoji zadnjega razpisa v primerjavi s prejšnjimi nespremenjeni, sta obe krovni organizaciji - poleg SSO še Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ) - za svoji prijavi »upravičeno pričakovali finančni prispevek, ki bi bil primerljiv z lanskoletnim,« je poudaril. »Mimogrede, v primeru nepričakovanih sprememb, ki se lahko pojavijo v nekem trenutku, pa ima Urad na razpolago posebna t.i. intervencijska sredstva,« še navaja predsednik SSO.

»Slovenska narodna skupnost ceni vsestransko podporo in pomoč Slovenije, veselilo pa bi nas, če bi ta podpora ostala zanesljiva, stabilna in državotvorna, skratka v skladu s slovensko zakonodajo, in da ne bi prav skozni delovanje urada prihajalo do vnašanja političnih združ iz Slovenije, kot opozarjate v svojem stališču in kar se skuša narediti v tem konkretnem primeru z nezakonitim in neupravičnim

odtegotovanjem finančnih podpor,« je še zapisal Štoka.

V pismu ministru Žekšu je Štoka še poudaril, da Slovincem v Italiji danes pretjito nove nevarnosti za spreminjanje njihovega položaja na slabše; še naprej ostaja negotovo financiranje iz italijanskega proračuna, ogrožena je kakovost delovanja edine slovenske šole v Videmski pokrajini, napovedane so spremembe v ureditvi in tudi ukinitve (občine, pokrajini) tistih lokalnih uprav, kjer živi slovenska manjšina, negotov je položaj šolnikov in šol s slovenskim učnim jezikom in še marsikaj drugega.

V zaključku pisma pa Štoka glede nasveta, da »bo SSO to lahko zmanjšanje nedvomno z lahkoto prenesel s končno napovedane povečanem financiranjem z italijanske strani in seveda s prepotrebno racionalizacijo svojega delovanja« še piše, da so bili včlanjeni v SSO vse do demokratizacije Slovenije navajeni racionalnega delovanja, »saj smo bili dolga desetletja popolnoma brez finančnih podpor iz matične domovine. Nas želite ponovno vrniti v tiste čase?«

Štoko je posebej presenetila Žekševa ugotovitev, da je smisel javnih razpisov, da lahko razpisnik finančno podpre tiste projekte in dejavnosti, ki jih v nekem trenutku oceni kot smotrne. Kot odgovarja

VREME - Po vročini neurje Na severu in vzhodu Slovenije pustošili veter, dež in toča

MARIBOR - Po Koroški, Štajerski in Prekmurju so včeraj popoldne pustošili močan veter, naliivi, lokalno tudi toča. Močan veter, ki je ponekod pihal tudi v več kot sto kilometri na uro, je podiral drevesa in odkrival strehe, medtem ko so meteorne vode zalivale kleti. Sicer pa je najhujše mimo, so zagotovili na Agenciji RS za okolje in prostor (Arso).

V občini Rače-Fram je veter na hišah odkril tri strehe, eno v občini Podlehnik, v Murski Soboti pa jo je skupila streha trgovine. Veter je bil razlog tudi za podrtje električne drogove v Svetem Juriju v občini Rogošovci, medtem ko je na širšem področju občine Polzela prišlo do izpada oskrbe z električno energijo. Po podatkih Arsa je na mariborskem letališču veter pihal s 110 kilometri na uro.

V Topolšici se je zaradi močnega vetra v parku pordrlo več dreves. Padla drevesa so težave povzročala tudi na cestah Fram-Planica, Martinje-Boreča in Črna na Koroškem-Bistra. Zeleni orjaki so na cesti končali tudi med Beltinci, Gančani in Renkovci, v Nuskovi, na Partizanski cesti v Velenju, pred gasilnim domom v Murski Soboti ter med naseljem Grad in Vidonci.

Veter so spremljali tudi hudi naliivi. V občini Rače-Fram je meteorna voda zalila štiri kleti stanovanjskih hiš, eno pa v Podkrajju blizu Velenja, so sporočili iz Uprave RS za zaščito in reševanje.

KOPER - Podrobnosti o ropu v banki in streljanju

Prvi razbijal z macolo, drugi grozil z avtomatsko pištolo

KOPER - S četrtkovnega zaslišanja na Okrožnem sodišču v Kopru so prišle v javnost podrobnosti odmevnega obožnenega rop v poslovalnici Banke Koper v Luciji. Kot smo poročali, so slovenski policisti v torek štiri ure po ropu prijeli oba storilca, 22-letnega Mattio Zambettija in 24-letnega Eugenia Russa iz Bergama. Njun zagovornik je odvetnik Denis Zobarič, z njim sodeluje tudi openski odvetnik Roberto Corbo. Preiskovalna sodnica Tatjana Cvetičanin je za oba osumljenca odredila pripor, sodna obravnava pa naj bi stekla predvidoma jeseni.

Mlada Italijana sta delavca, 24-letni Russo na primer dela na črno v neki pekarni blizu Bergama, kjer zasluži slabih 600 evrov na mesec. Okoliščine, v katerih sta se mladeniča, ki nista nikoli imela težav s pravico, odločila za kriminalno dejanje, niso znane, kakor tudi še ni jasno, zakaj sta za tarčo izbrala lucijsko banko. Dvojica se je ta teden pripeljala do italijansko-slovenske meje s kombiniranim vozilom, ki so ga italijanski organi pozneje našli tik ob nekdanjem mejnem prehodu. V vozilu so policisti našli zemljevid Slovenije z vrisanim načrtom pobeга.

Roparja sta se z meje na Obalo odpeljala z ukradenim terenskim motornim kolesom

BMW, registrsko tablico sta prekrila z lažno nemško tablico. V Banko Koper, v poslovnem centru Lucije, sta stopila z zakritim obrazom, med ropom sta imela vsak svojo nalogo. Zambetti je iz torbe za teniške loparje povlekel macolo, s katero je razbil steklo na blagajniškem pultu in skočil na drugo stran. Russo je medtem uslužbencem in strankam grozil z avtomatsko pištolo znamke Skorpio. Zambetti je iz blagajni bližnjega trezorja vrgel v torbe približno 258.000 evrov in 13.000 hrvaških kun, nato pa sta storilca zbežala s plenom in se odpeljala z motorjem.

Policija je bila kmalu obveščena in motorista sta naletela na prometno blokado pri Gažonu. Tam je prišlo do streljanja, po ocenah preiskovalcev naj bi s skorpiom streljal Russo. Eden od izstrelkov se je odbil od zida in lažje ranil v nogo policista Suada Rastoderja. Tožilec meni, da je šlo za poskus umora, zagovorniki pa trdijo, da je ubežnik streljal v zrak. Do prijetja je prišlo kake štiri ure po ropu, ob 13.55 v gozdju blizu Gažona, kjer se je dvojica, ki se je skrivala in brez motornega kolesa iskala izhod, brez upiranja predala specialcem. Meje so bile vsekakor vse po vrsti strogo zastražene. (af)

SLOVENIJA - Kresalova ni več ministrica

Za usodo vlade odločilna potrditev novih ministrov

LJUBLJANA - Poslanci so se na včerajšnji izredni seji seznanili z odstopom Katarine Kresal z mesta ministrice za notranje zadeve. Kresalova je prejšnji teden nepreklicno odstopila po negativnem mnenju računskega sodišča za najem prostorov za Nacionalni preiskovalni urad in ugotovitvi protikorupcijske komisije, da je bilo ravnanje pri najemu prostorov koruptivno.

S tem, ko se je DZ seznanil z odstopom Kresalove, ji je funkcija ministrice tudi formalno prenehala, do izvolitve novega ministra pa opravlja tekoče posle. Predsednik vlade Borut Pahor ima sedaj deset dni časa, da v DZ pošlje predlog kandidata za naslednika Kresalove na čelu notranjega ministrstva.

Pahor je včeraj tudi potrdil navedbe, da bo v DZ poslal predlog petih novih ministrov, na njihovo izvolitev pa vezal zaupnico vladi. Premier je še pojasnil, da bo imena kandidatov za izpraznjena ministrska mesta predlagal v razumnem roku oziroma kolikor hitro bo to mogoče. 23. septembra se sicer iztečejo zakonsko določeni trije meseci, ko lahko minister za šolstvo

Igor Lukšič začasno še vodi ministrstvo za visoko šolstvo. Poleg novega visokošolskega ministra bo Pahor moral kmalu predlagati tudi nove ministre za javno upravo, kulturo, gospodarstvo in za notranje zadeve (slednjega že v desetih dneh).

Po Pahorjevem mnenju je pomembno, da slovenska vlada čim prej dobi zaupnico v državnem zboru, da bi se Slovenija dobro odrezala v pogojih morebitne nove recesije. Če bo zaupnico dobila, Pahor pravi, da bo lahko s polnimi pljuči tudi opravljala svoje delo. »S tem bo praznično vprašanje, ali ima slovenska vlada podporo,« je dejal premier.

Vodja poslanske skupine SD Dušan Kumer je v pogovoru z novinarji pojasnil, da je širši izbor morebitnih kandidatov za pet novih ministrov že narejen. O novih ministrih bi lahko v DZ po njegovih besedah odločili že v drugi polovici septembra. Če ministri ne bodo potrjeni, pa je »na široko odprta avtocesta do predčasnih volitev«. Te pa bi bile lahko po oceni Kumra konec leta, če seveda »nima kdo v rokah še kakšnega jokerja« in bo predlagal svojo vlado.

Moja knjiga poletja

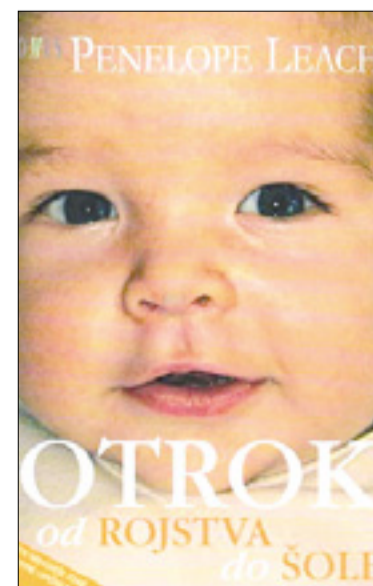
Matija Jogan, štiriinidesetletni učitelj in košarkarski trener, pravi,

da je poletje čas, ko najlaže seže po leposlovni knjigi. »Med šolskim letom moram redno prebirati strokovno literaturo, ki mi služi kot priprava in ažuriranje pri delu v šoli in telovadnici. Zato se v prostem času raje razbremenim pred televizijo, poleti pa je ravno obratno: televizije sploh ne gledam in raje vzamem v roke knjige. Največ časa za branje imam na plaži ali v kampu.«

Letos pa je tudi poletij manj časa za branje, saj se Matija posveča povsem novi preizkušnji - očetovstvu. »Sestra mi je posodila knjigo Otrokok od rojstva do šole, ki jo je napisala Penelope Leach. Prebral sem jo z velikim zanimanjem in mislim, da lahko koristi tako mamam kot očetom. Priporočam jo vsem, ki želijo boljše spoznati svet otrok.«

Če bi ga za mnenje vprašali pred letom dni, pa

bi bil Matijev nasvet povsem drugačen. »Mlajšim bralcem bi gotovo svetoval

vse knjige Fabia Vola, radijskega voditelja, igralca in avtorja uspešnic kot je roman Esco a fare due passi. Te knjige so primerne za bralce med 18. in 40. letom in predstavljajo po mojem mnenju zelo prijetno poletno branje.«

Tistim, ki jih romani ne zanimajo, pa Matija priporoča knjigo Basket & zen, ki jo je napisal Phil Jackson, nekdanji trener košarkarske ekipe Chicago Bulls. »Knjiga je lahko zanimiva za vse športnike in njihove trenerje.« (pd)

prej do novice

www.primorski.eu

TOMIZZEV DUH Hrvaška »hereza«

MILAN RAKOVAC

Čo muoj, se dvignuti proti svojega kardinala i proti samega pape, vero pak je to glagoljaška revolucija! Hereza! Ma, na to smo jur navadni, pokazati zube gospodarju, to ni propio jako novo. Me par da gre za zdravu benečansku baščinu; kmetstvo ni bilo, i naš čovik je bija siromah – ma gospodar (by Josip Bratulić). I dišpet i kuraj i selfrespect je navadna stvar. Intanto, potle ča san jur pisa za te stvari od Dajle za Primorski, propio istarski puntarski glagoljaški dišpet je natura i Državu na delo; Dajla je jopet državno, a ne crikveno vlasništvo. Delo piše niki dan:

»Hrvaška je s to odločitvijo premoženjski spor (ki da je izključno cerkveni, kakor je trdil Vatikan) med istrsko škofijo, ki je pridobila premoženje od države, in italijanskimi benediktinci, ki so od istrske duhovščine zahtevali del tega premoženja in odškodnino, postavila na povsem drugo raven kakor je tisti iz Osima ... Istrska duhovščina se je papežu glasno uprla, na dan pa so prišli tudi podatki, da država premoženja istrski škofiji ne bi smela vrniti, ker ta do njega ni bila upravičena, prav tako pa tudi benediktinci ne, saj so ti v Italiji že dobili izplačano odškodnino ... Odločitev, da se premoženje vrača v roke države, je bila presenetljiva. Zdelo se je namreč, da se država v spor - da bi ohranila dobre odnose s Svetim sedežem - ne bo vmešala in da bo počakala, kako bo o sporu odločilo sodišče v Bujah. Toda afera je že ob izbruhu prerasila cerkveno raven ... Pomembnejše pa je vprašanje, kako bo ravnal Vatikan, saj odločitev pravosodja ne pomeni nič drugega kakor 'vojno' s Svetim sedežem ...«

Ala, ala, nu, kalmajmo se jeno malo; tako da sad jur se čuju glasi da će Dajla biti "u stanju mirovanja"... Implikacije svakojake su moguće, kao i eksplikacije svake moguće vrste; jer, posrijedi je incident, afera, skandal, koji prelazi sam spor, i zadire u pitanja odnosa među državama (Vatikan-Hrvat-

ska), a hrvatski ugovor s Vatikanom sam po sebi de facto je primjer TIHE DESEKULARIZACIJE, čime je katolička crkva vraćena gotovo izravno u javni, politički život zemlje. I baš zato, ova pobuna istarskog klera i državni akt koji derogira papinu ODLUKU, ozbiljno ugrožavaju odnos Hrvatske i Vatikana. La ciesa croata (e tutta-tutta!) tenta de calmar la causa Daila; cussi che Ilija Jakovljević, canceliere del vescovo, xe „sparido“; e che ghe capitera cussi savevino noi altri da giorni e giorni; xe le ciacole che la Santa Sede ga ordina le sue dimissioni... Ali, taj čin ugrožava i već odmakle procese desekularizacije, kroz koje katolička crkva hoće, u biti, srušiti tekovine Francuske revolucije, i postaviti današnje civilizacijske odnose upside-down, naglavačke! U "tvrdim" katoličkim zemljama (Poljska, Irska, Austrija, Mađarska, Slovenija, Hrvatska...) desekularizacija gotovo da je i sprovedena - i politički, i medijski, i kulturalno, i socijalno - jer, u nekim od ovih zemalja (u Hrvatskoj, na primjer) glas već nekog provincijskog biskupa pieže piezu zlata, na bote čuda već nego ministarski... Ovakvu i ovu liberal-bankarsku "demokraciju" i treba srušiti. Samo, ako ju rušimo tako da vratimo svijet u feudalno-klerikalno okrilje (a to nam, dođuše, Nikolaj Berdjajev preporuča već davno!), onda, naravno, nećemo postići ama baš ništa; osim daljnje propasti bjelačke, kršćanske, liberal-kapitalističke demokracije, i stvoriti opet mračni poredak koji je srušila zauvijek (?) francuska revolucija... Se razumi da je ISTARSKA HEREZA u tim okvirima marginalna, ma intanto ni crikva, ako će poštivati Krista, ne more danas samo ordinirati, mašimo ako će u politiku - ta bot će i Sveta Stolica trupiti z gklavuon u zid demokracije, a to ni škerac, to nisu šćinke, zato ča u demokraciji anka bojža uovca ima pravo blejati, a ne samo božji pastir z palicon po hrptu uovce; uona mućati nieće!

SALZBURG - Festival

Lang Lang, Vadim Repin in Miša Majski poskrbeli za izredno doživetje

Sloviti interpreti prejemajo zaslužen aplavz

Združiti glasbene poustvarjalce, kot so pianist Lang Lang, violinist Vadim Repin in violončelist Miša Majski na istem koncertu, pomeni ustvariti dogodek, ki preseže tudi zmogljivosti velike festivalske dvorane v Salzburgu. Enkratni večer je bil več kot razprodan, saj so za publiko dodali sedeže celo na robu odra. Glasba Rahmaninova, Chopina in Mendelssohna je bila ob slavi nastopajočih dodatni adut, vsebina koncerta pa dvojno doživetje z izvedbami v triu in s solo nastopom pianista. Občinstvo je lahko prisluhnilo izvedbam skladb, ki jih je trio posnel tudi na cdju, najprej Elegičnemu triu št. 1 v g-molu Sergeja Rahmaninova. Ruski skladatelj je napisal tudi bolj znano skladbo z istim naslovom, v spomin na Petra Ilijča Čajkovskega, v tem primeru pa je šlo za mladostno delo, ki ga je Rahmaninov napisal pri devetnajstih letih brez posebnega posvetila. Elegične skladbe so navadno napisane v spomin, kar je tudi jasno v oznakah, saj se trio prične v vzdušju Lento lugubre in se konča z žalno koračnico. Iz takšnega branja je izhajala zamišljena interpretacija, ki je iz odločnega klavirskega tona prehajala na strogo, zadržano liričnost godal, kot da bi v mračnem duhu odražala odposvepnosti.

V Mendelssohnovem klavirskem triu št.1 v d molu, o katerem je Schumann pisal, da gre za mojstrsko glas-

bo bodočnosti, so prišle do izraza generacijske in značajske razlike med izvajalci, ki so ustvarile kontrast pri odmerjanju energije in optimistične svetlobe dela. S svojo mladostno zagnanostjo je Lang Lang namreč iskriivo izstopal v odnosu do Repinovega introvertiranega izvajalskega značaja in spevnega, otožno liričnega vibrata violončela Majskija.

Še ne tridesetletni kitajski pianist, ki je trenutno ena največjih zvezd svetovne klavirske scene, je s svojim temperamentom blestel kot protagonist večera z občutno izraznostjo komornih dialogov in predvsem v solističnem delu koncerta, ko je zaigral etide zbirke op. 25 Frederica Chopina. Občinstvo je moralo od prvih not pozabiti na vse interpretacijske preglavice, uveljavljene vzore, raziskave in debate o izvajanju Chopinove glasbe, saj je prisluhnilo »le« nekonvencionalnemu, osebnemu Langovemu stilu. Marsikdo je verjetno prvič v svojem življenju poslušal Chopinovo glasbo z nasmehom na ustih in je to sprejel brez velikih zadržkov, saj so tehnične sposobnosti tega mladega izvajalca tako izjemne in njegova nezadržna energija tako nalezljiva, da bi mu na koncertu v živo težko zamerili zanemarjanje določenih »pravil«. Lang Lang je virtuoz instrumenta, kakršnih je zelo malo na svetu: ob popolnem obvladanju klaviature pa ima tudi izjem-

no muzikalčnost, ekspresivnost, in si s temi sposobnostmi lahko privoščijo res katerikoli repertoar. Zrelost življenjske in umetniške izkušnje ga bo v prihodnjih letih gotovo obdarila tudi s poglobljenim in premišljenim pristopom, ki bo dal novo razsežnost sedanjemu, igri vemu ognjemetu zvokov in instinktivnih, svetlih emocij. Pod njegovimi prsti so mojstrovine op. 25 na skoraj zabaven način pritegnile pozornost poslušalcev; kdo ve, če bi se Chopin strinjal s tem brezskrbnim pogledom, vsekakor je bil izvajalec sila prepričljiv. Posebni poudarki, kreativna agogika, nenavadna uporaba pedala so stalno ponujali kakšno novo presenečenje in čeprav bi se s stališča kritika praviloma ne strinjali s tem (in ne moremo niti govoriti o novem pristopu k Chopinovi glasbi), je pa treba priznati, da bo spomin na ta koncert izjemno prijeten.

Rossana Paliaga

MILJE - Včeraj odprtje razstave

Fotografske Sledi

V muzeju moderne umetnosti Ugo Carà razstavlja Anna Bandelli

Sledi, ki jih čas pušča na fasadah in tleh, pričajo o nekdanjih življenjih. Raziskovanju te »arheologije čustev« v istrskem okolju se posveča italijansko-hrvaška fotografinja Anna Bandelli, ki tačas razstavlja v muzeju sodobne umetnosti Ugo Carà.

»Njene čustveno obarvane fotografije nas spominjajo na pompejanske izkopenine,« je v trijezičnem

vabilu zapisal Adriano Perini, ki je razstavo uredil.

Razstavo Tracce so odprli sinoči, na ogled pa bo do 11. septembra (od torika do sobote, od 10. do 12. in od 17. do 20. ure, ob nedeljah pa od 10. do 12. ure).

Razstavo krajinskih prizorov iz Istre in drugih krajev prirejajo razne organizacije, s Photo Imago in kulturnim odborom Občine Milje na čelu.

KNJIŽEVNOST - Miroslav Košuta

Kriško kraške v Sežani, Novem mestu in ...

Kriško kraške, avtobiografija v verzih letošnjega Prešernovega nagradjenca Miroslava Košute, je šest let po izidu delo neke vrste »revival«. Še sreča, saj gre za res posrečeno in čudovito oblikovano knjigo, k uspehu katere so pripomogle tudi ilustracije Klavdija Palčiča.

S težavami, ki jih Košutovo hudomušno ramanje in številne aliteracije povzročajo prevajalcem, se tačas ukvarjajo na mednarodnem prevajalskem seminarju, ki poteka

v Novem mestu. V ponedeljek (ob 17. uri) bodo knjigo predstavili v sklopu večera, ki ga sežanski Kosovelov dom posveča kriškim in kraškim ribičem.

V torek bo Košuta gost tudi Festivala Sanje v Medani, sredi septembra pa bodo dvojico Košuta & Palčič gostili v novi knjižnici v Kranju. (pd)

REPEN - Mrzlične priprave na srebrno Kraško ohcet

Cvetje je zvezano, v vasi bodo danes postavili slavoloke

V ponedeljek predaja ženinove noše, srečanje na tržaški pokrajini in koncert Etnoploča

V Repnu je že ves avgust živo, saj se vsi vneto pripravljajo na dogodek poletja, na znamenito kulturno-etnografsko prireditve, letos že 25. Kraško ohcet, na kateri bosta okronala svojo ljubezen Martina Sossi in Aleš Gregori.

Med urejanjem prepotrebni papirjev in dovoljenj smo ujeli predsednico KD Kraški dom Vesno Guštin, ki nam je razkrila priprave oz. nekaj o zakulisju prireditve. Začenši z repenski dekleti, ki so se sestavljanja raznobarnih cvetnih okrasov iz krep papirja lotila že julija in svojo nalogo tudi opravila v času. Mladenci in moški pa so se včeraj podali po borovce, saj bodo danes in jutri vneto postavljali slavoloke, ki bodo pri vhodu na repenski trg, na Colu in pred Kraško hišo izrekli dobrodoščilo vsem svatom, nošam in obiskovalcem nasploh. Največje breme fizičnega dela - postavitev slavolokov, prevoz bale, upravljanje vola in voza, podoknica - sloni na ramenih članov društva Kraški dom, pravi Guštinova in dodaja, da je vaška mladina vselej prisotna in pripravljena pomagati. »Sicer bi lahko rekli, da sodelujejo malo vsi, mladi in manj mladi. Pri postavljanju slavolokov nam zadnja leta priskočijo na pomoč tudi tisti, ki imajo med ohcetjo odprte osmice, letos pa so svojo pomoč ponudili tudi ženinovi prijatelji, se pravi Bazovci.«

Uradno se bo praznovanje začelo v sredo, pred tem pa velja omeniti uvodni, ponedeljkov koncert v Kraški hiši: nastopil bo instrumentalni trio Etnoploča, ki ga sestavljajo Aleksander Ipavec (harmonika), Piero Purini (saksofon in duduk) ter Matej Špacapan (trobenta, didgeridoo). Drugače pa bo program stekel po ustaljenih tirih, in sicer: v sredo bo slovesno odprtje srebrne Kraške ohceti v Kraški hiši, v četrtek bo čas za fantovsko in deklisko, v petek za podoknico pri »štjernih«, v soboto bo na sporedu prevoz bale, v nedeljo pa končno poroka. »Edina novost je v bistvu enkratni nastop folklorne skupine Kellarious iz Selargiusa na Sardiniji, ki nam vrača lanski obisk.«

DARILA ZA KRAŠKI PAR

- komplet kuhinjskih nožev na lesenem podstavku (darilo podjetja Kralj David & Fabjana Snc.);
- enoletna naročnina na Primorski dnevnik (darilo družbe DZP-PRAE);
- narodna noša za nevesto (prispevek Občine Repentabor);
- majhna lesena skrinjica-ročno delo (darilo Marjana Coretti iz Ricmanj);
- majolke za vino (darilo prejšnjega kraškega para, Ivane in Deana);
- enoletna vinjeta za slovenske avtoceste (darilo BAR G Fernetiči);
- 750,00 evrov (darilo Zadrugne kraške banke);
- prispevek za poročno potovanje (potovalna agencija Aurora Viaggi);
- knjiga Stanislava Renčlja Okusi Krasa (darilo Tržaške knjigarne);
- srebrni okvir (darilo draguljarne Skerlavaj);
- poročna prstana za žena in nevesto (darilo draguljarne Malalan z Opčin);
- čevlji za nevesto (darilo podjetja Malalan Moda z Opčin);
- bon v vrednosti 200,00 evrov (darilo uslužbenec Trzasko Kmetijske Zadrugne);
- 6 steklenic malvazije in 6 refoška (darilo kmetije Rado Kocjančič);
- slika za Kraško ohcet (darilo slikarja Deziderija Švare).

Pa ne pozabimo na odprtja osmice in kioskov, razstave v muzeju Kraške hiše in okrog »štjernih«, na pevske nastope in glasbene večere na placu. Teden, ki je pred nami, bo kot torej kaže dokaj pester, za ženina in nevesto pa precej

V galeriji Kraške hiše je na ogled fotografska razstava Marka Lupinca Ta lepša! (spodaj), desno pa repenska dekleta med vezenjem krep cvetja

KROMA

utrudljiv. V Repnu namreč prebijeta že danes precej časa in vestno poslušata navodila, ju pohvali naša sogovornica. Pred dnevi sta se srečala s »starši« Kraške ohceti, se pravi z veliko materjo in velikim očetom, tako da sta pripravljena na petkovo podoknico.

Višek praznovanj bo seveda v nedeljo, ko v Repnu pričakujejo nad sedemsto narodnih noš, saj se vse več mladih navdušuje nad praznikom oz. nad pomenom ohranjanja ljudskih tradicij. V prihodnjih dneh bomo na straneh Primorskega dnevnika priklicali v spomin pravila o tem, kako je treba nositi nošo, saj ne gre za pustno povorko, kot ponavlja vsakič Guštinova. »Naj bodo svatje v noši veseli in radoživ, pripravljeni kaj zapeti in se tudi zavrteti v sprevodu s Tabra do Kraške hiše. Pa tudi poslušni, brez nepotrebnih zamer ... saj čim boljše se bomo obnašali, tem lepši bo praznik za novoporočenca.«

Predaja noše in srečanje na Pokrajini Trst

No, kot zapisano, bo prihajajoči teden za nevesto Martino in ženina Aleša dokaj utrudljiv. Nastopanje in »poziranje« pa se bo zanj začelo že v ponedeljek, ko se

BIBALO (ZELENI)

Dolina naj prizna civilne zveze

Dolinska občina naj prizna civilne zakonske zveze. Tako z resolucijo zahteva občinski svetnik Zelenih Rosano Bibalo. Dokument so predložili že v številnih drugih občinah, njen namen pa je uradna registracija civilnih zvez. Za svetnika Zelenih je ta zahteva omikana in v koraku s sodobnem časom.

Bibalo je vložil v občinski svet tudi interpelacijo, s katero želi izvedeti, katere ukrepe bo podvzela občinska uprava, da bi omejila onesnaževanje v občini. V bistvu zahteva, naj občina opravi monitoražo občinskega ozemlja, da bi ugotovila, katera območja so podvržena onesnaženju. Ko bi imeli realno sliko o stopnji onesnaženja, bi lahko primerno ukrepali za zaščito območja in ljudi, ki na njem prebivajo. Bibalo je zapisal, da omejena finančna sredstva ne morejo biti izgovor. Županja in občinska uprava morajo poiskati ustrezna deželna in pokrajinska sredstva, da zagotovijo občanom varno življenje, je v interpelaciji poudaril občinski svetnik Zelenih Rosano Bibalo.

bosta ob 11. uri udeležila slovesnosti na sežu SSO v Ulici Donizetti 3, kjer bosta Svet slovenskih organizacij in Slovenska kulturno-gospodarska zveza poklonila ženinu Alešu poročno obleko.

Takoj zatem pa jih bosta ob 12.30 v palači Galatti sprejela predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali. (sas)

OPČINE - Danes trije župani: Cosolini, Honsell, Pedrotti

Demokratski praznik

Sinoči Debora Serracchiani o krizi, politiki in prihodnosti - Jutri Blažina, Rosato in Russo

S srečanjem z evropsko poslanko in deželno tajnico stranke Deborro Serracchiani se je sinoči na Opčinah začel tridnevni Demokratski praznik. Serracchianijeva je z vsedravnim predstavnikom mladih demokratov Evrope Brandom Benifeiem razpravljala o Trstu v Evropi ter o krizi, politiki in prihodnosti.

Danes se bodo na dvorišču društva

Tabor srečali župani treh glavnih mest pokrajine Furlanije-Juljske krajine. Roberto Cosolini (Trst), Furio Honsell (Videm) in Claudio Pedrotti (Pordenon) bodo govorili na temo: Z ozemlja se začne izživ leve sredine za deželne volitve leta 2013. Začetek ob 19. uri.

Jutri bodo na vrsti slovenska senatorka Tamara Blažina, tržaški poslanec Et-

POKRAJINA TRST Razpis za komisijo enakih možnosti

Tržaška pokrajinska uprava je včeraj predstavila razpis za imenovanje nove pokrajinske komisije za enake možnosti. »Ker se je po volitvah sestav uprave nekoliko spremenil in ker smo pred časom modificirali tudi pokrajinski statut, je bilo imenovanje nove komisije tako rekoč nujno, saj so prišla v veljavo nova določila,« je na včerajšnji predstavitveni novinarski konferenci pojasnila predsednica Maria Teresa Bassa Poropat. Komisija je posvetovalnega značaja, saj pokrajinskemu svetu in odboru ponuja tehnično-administrativna mnenja, predloge in projekte proti diskriminaciji žensk.

Z razliko od dosedanje komisije, ki so jo sestavljale članice pokrajinskih ženskih združenj, bo sestav nove, trinajstčlanske komisije različen. V njej bo sedela po ena predstavica za vsako od šestih občin v tržaški pokrajini (članica občinske komisije enakih možnosti oz. jo bo imenoval župan, v primeru, da komisije v občini ni), dodatnih sedem mest pa bo porazdeljenih med pokrajinskimi ženskimi združenji oziroma med posameznimi kandidatkami. Predsednica je poudarila, da so poskrbeli tudi za nov pravnik o značilnostih komisije, saj bodo pri izbiri upoštevali kompetentnost in izkušnje posameznih kandidat, ki bodo izraz današnje družbe. »To ne bo komisija političnega značaja, ker je ne potrebujemo.« Poleg tega pa je predsednica izrazila željo, da bi se prijavi čim več mladih žensk.

Prejete kandidature bo nato preučil predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali in skupno z načelniki skupin izbral nove članice, ki jih bo morala nato po dekretu potrditi predsednica Bassa Poropato.

Rok za predložitev razpisov zapade 12. septembra. Razpis je na voljo na spletni strani www.provincia.trieste.it (pod šifro commissione pari opportunità) oz. v uradu za stike z javnostjo v prtiličnih prostorih Pokrajine na Trgu Vittorio Veneto 4. (sas)

tore Rosato in tržaški pokrajinski tajnik Demokratske stranke Francesco Russo. Razpravljali bodo o posledicah letošnje volilne zmage leve sredine in o poletni krizi tržišč, skušali pa bodo tudi odgovoriti na vprašanje: Katera politika in kakšna Demokratska stranka za Trst in za Italijo? Tudi nedeljsko srečanje se bo začelo ob 19. uri.

Breda Pahor

Tam, kjer je 13 prinesla srečo in moč -2-

Amiši: zavezani tradiciji in predani podjetništvu

Iz mesta na deželo, iz Massachusettsa v Pensilvanijo, iz zgodovine v preteklost. Naša krožna pot po »zgodovinskem« predelu ZDA ni bila premočrtna. Sledila je bolj praktičnim vodilom kot vsebinskim, skratka z vidika razdalj je bilo treba razumno povezati razne »interesne točke«, da ne bi izgubljali preveč časa in bi si glede na ostro določen čas lahko vse vsaj bežno ogledali. Po »najbolj ugodnem med zgodovinskimi mesti« so bili na vrsti »posebni med verskimi posebnosti«. Med razlogi, da se je toliko ljudi preselilo v Ameriko, je tudi verska strpnost. Tedanja Evropa po tem ni posebej slovela, nasprotno, čeprav se je tudi v Ameriki marsikaj krvavega zgodilo, zaradi vere ali bolj bolesterne verske gorečnosti. Med najbolj znanimi dogodki je »lov na čarovnice« v Salemu, kraju v Massachusettsu. V večini primerov pa je »novi svet« sprejemal vse prišleke, če le niso ogrožali varnosti in mirnega poteka trgovanja. Amiši prav gotovo niso želeli izstopati, kot veliko drugih skupnosti so iskali varno zatočišče, da bi se lahko preživljali in živeli v skladu z lastnimi načeli. Amerika je bila sicer odprtih vrat, ne pa tudi rok: če si odkupil zemljišče ali dokazal, da je tvoje, si lahko na njem živel in pravzaprav počel, kar si hotel (do določene meje). Kot nas uči spletna Wikipedija so »Amiši pripadniki anabaptistične veje protestantske krščanske verske skupnosti, znani zlasti po preprostemu načinu življenja, oblačenja in zavračanju moderne tehnologije v vsakdanjem življenju. Beseda »Amiš« se uporablja izključno s strani nečlanov omenjene verske skupnosti, medtem ko sami uporabljajo poimenovanje »Enaki ljudje«. Prve korenine skupnosti segajo v Švico, ko je to leta 1693 ustanovil Jakob Ammann. V začetku 18. stoletja se je pričela imigracija Amišev, zlasti v Severno Ameriko (ZDA, Kanada). Govorijo pensilvansko nemščino. V letu 2000 je bilo ob popisu naštetih 165.000 pripadnikov verske skupnosti, v letu 2008 pa 227.000 (eden na 1340 prebivalcev ZDA). V Evropi ni podatkov o tej skupnosti.« Njihova zgodba je seveda daljša in bolj zapletena, vendar bi tokrat malce razpredli le delček, ki zadeva pensilvanske Amiše, ki so jim namenili prostor v bližini mesta Lancaster. Tudi oni so sodili v okvir prizadevanj Williama Penna, ki je od tedanjega angleškega kralja izposloval zemljišča v Novi Angliji, da bi tam naselili razne verske skupnosti, ki so prišle v spor z vladajočimi. Tako so okrog leta 1730 prispeli v Lancaster County tudi Amiši in tako kot takrat še danes tam živijo. Kot so nam povedali, so v odličnih odnosih z ameriško upravo, ki upošteva njihovo mirovniško naravnost - Amiši zavračajo nasilje in ne smejo uporabljati orožja -, še bolj pa cenijo njihovo državljansko lojalnost. Dolgoletne potovanjske izkušnje so me marsičesa izučile, predvsem da so vnaprej izdelani pogledi lahko sila zavajajoči. Vsekakor pa me je ugotovitev, da so Amiši podjetniško razviti in bogata skupnost, presenetila. Po eni strani so znali svojo »posebnost« odlično prodati, za ogled njihove »tipične« vasi plačaš vstopnino, v njej pa so uredili muzej, razne lokale in seveda trgovine. V njih je vsakdo iz naše skupine kupil vsaj kaj malega. Odkritosrčno povedano, zdi se mi prav, da pobirajo vstopnino, bolj presenetljiva je ugotovitev, da so zaslužek znali smotno investirati, tudi v nepremičnine izven »njihovega« območja, če naj verjamemo uslužbencu, ki nas je sprejel v »Amish Village« in ki ni bil Amiš, saj oni ne marajo stikov z drugimi. To smo okusili na lastni koži, kajti prodajalke v trgovinah, ki so bile oblečene po zapovedih Amišev - nič vpadljivega, vse doma ročno izdelano - niso bile preveč prijazne. Praviloma te niso gledale v oči, odgovarjale pa so samo na najnujnejša in preprosta vprašanja: koliko stane, kaj je to, čemu služi. Da pa navkljub zapisanosti tradiciji oz. versko-

družbenim predpisom, ne živijo zaprti v svoji skupnosti, smo se lahko prepričali na lastne oči. Skupino Amišev smo namreč srečali v Washingtonu, v muzeju, namenjenemu odkrivanju veselja in letalstvu. Takrat smo spoznali, da je bilo v malce privoščljivih trditvah uslužbenca Amiševe skupnosti pri Lancasteru vsaj kanček resnice, ko je trdil, češ da imajo veliko denarja in si lahko marsikaj privoščijo ...

So njihove življenjske izbire, ki so daleč od ameriškega vzorca, danes sprejemljive? So njihova staromodna oblačila in zavračanje tehnološkega napredka smešna? So njihove mične kočije s konjsko vprego romantične in stvar preteklosti? Je njihovo življenje res tako različno od vsakdana drugih ameriških poljedelskih in podeželskih ljudi? Po obisku njihove tipične vasi za turiste imaš vtis, da večino zbode v oči njihova zunanost - Amiši so prav takšni, kakršne prikazujejo v ameriških filmih - manj se poglobijo v njihovo življenje, ki je enolično, kot je tudi preprosto življenje v nešteti odmaknjenih krajih prostiranih Združenih držav Amerike. O tej državi imamo Evropejci velikokrat tako zgrešeno predstavo, kot jo imajo priseljenci o naših: poznamo ali nekaj vemo o glavnih mestih ali državah, niti približno si ne predstavljamo, kako se živi v središčnih agrarnih državah. Verjetno ne bistveno drugače kot pri Amiših, le da pijejo pivo in gledajo televizijo. Živi in pusti ži-

veti; tako nekako bi lahko povzeli življenjsko vodilo Amišev in njihovih sosedov; skupnost namreč ni povsem strnjena, po rahlo vzvalovanem rodovitnem področju so namreč posejane lepo urejene domačije s polji, bežnemu obiskovalcu pa se zariše v spomin bukolična idila.

Manj idilična je podoba mesta Lancaster, kraja, ki ga je težko opisati, saj ga sestavlja nekaj ulic zamejenimi z nizkimi poslopji, v središču je več cerkva, kot v večini ameriških mest (povsod so namreč prisotne različne verske skupnosti), in vse se hitro konča v ...nič. Z našega vidika je bila najsvetlejša točka hotel: v tem nepomembnem kraju stoji ugleden hotel, Lancaster Arts Hotel, povsem atipičen in v popolnem nasprotju z okolico. A nas to ni motilo, prav nasprotno.

Z obrobja v center, v veličastni Washington

Prestolnico Združenih držav Amerike močno zaznamuje, v dobrem in slabem, njen »izvirni greh«. Gre namreč za umetno mesto oziroma za mesto, zasnovano, da bi primerno predstavljalo novo državo. Južne ali bolj države, katerih blagosta-

mi prikazuje več različnih mest in kje je »pravi« Washington impozanten: ko s stopnišča Lincolnovega spomenika gledaš proti slovitim sedovanju, gledaš proti slovitim ta, dojameš, da se soočaš z republikanika Lincolnu do Capitol Hilla dolg National Mall, travnati »dom in protestom kot pa sprehe la tudi množica, ki je sledila miru hra Kinga: zbrane je s slovitim stopnišča Lincolnovega Memorijala no posvečen tudi njemu in njegovim

V neposredni bližini imamo sedniku, ki se je najgloblje zapisala po posejani žalostni pomnik, li v novjšem času sodudeleženi na katerega še vedno vpisujejo gosto videvali v filmih in po tistiškega vidika bolj dodelan je sebo spominsko obeležje pa so vojn.

Poglavje zase je seveda Arlington, oddaljen in s katerega nas je očitno vit dež. Z upravnega vidika veljajo terem počivajo ostanki okrog 3. lju Virginije. Kot verjetno vsi kopaljšču pokopan tudi John F. Onassisova) vdova Jacqueline umrla ob ali takoj po porodu. T odnosa, ki ga ZDA gojijo do t

Arlington je vojaško in svojce lahko namreč pokopljajških redov, ki niso padli v kak di svoje, v tem primeru se bo strani križa, pridružilo na hrbi Pogled na dolge bele vrste križno zeleno površino, je ganljivo kojnost zadnjega počivališča k grozot in zasebnih tragedij.

Relativno blizu Arlington njevati drugače kot pri nas, sm krivanjem prestolnice in njen kakšnem satelitskem mestu, b selju, poimenovanem Cristal

nje je slonelo na kmetijstvu (in na uporabi sužnjev), niso želele, da bi mesta, ki so bila odraz uspešne industrijske in trgovske dejavnosti, kot so bila tedaj Boston, Filadelfija ali Baltimore, »vodila« skupnost, ki jo je tedaj tvorilo 13 držav. Prevladal je kompromis in odločitev, da se novo mesto postavi ob bregovih reke Potomac, med drugim ob tedanji poštni poti. Mesto ni smelo soditi v nobeno že obstoječo državo, tako je na ozemlju, ki sta ga prispevali Maryland in Virginija nastalo Zvezno okrožje Kolumbija (District of Columbia) s prestolnico (okrožja in zvezne države) Washington (letnica »rojstva« je julij 1790, ime pa ji je seveda »posodil« prvi predsednik Washington). Danes šteje »čokoladno mesto«, ne vem sicer, zakaj mu tako pravijo, slabih 600 tisoč prebivalcev (pri tem se misli na stalno naseljene), ki so precej kritični do centralne vlade, ker plačujejo davke kot vsi ostali državljani, vendar v parlamentu nimajo lastnih, v njihovem okrožju izvoljenih predstavnikov.

Med tako kratkim obiskom, kjer se je program ogledov vrtoglavo sledil, si pravzaprav ne moreš ustvariti nikakršnega globljega vtisa. V tem primeru tudi zato, ker se pred tvojimi oč-

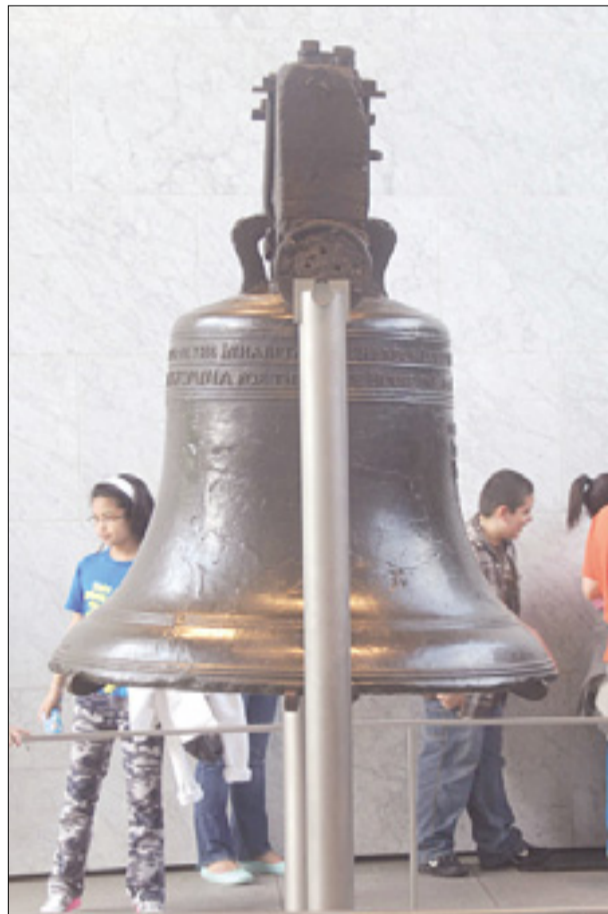

Fotografije Divna Čuk

lu in neposredni okolici je bilo nadvse živahno: bilo je nekaj skupin turistov, ki so prav tako kot mi imeli natrpan »delovnik«, še z večjo naglico pa so nenehno prihajali in odhajali najrazličnejši uslužbenci ali predstavniki institucij, ki so jih obveznosti privedle v Washington. Cristal City so namreč, tako so nam pojasnili, dobro povezali s prestolnico in drugimi večjimi mesti. Vsekakor je bila jutranja scena s hitrim mimohodom uradno oblečenih oseb, ki so za sabo vlekli potovalne torbe, v rokah pa držale nepogrešljivo papirnato skodelico kave (mimogrede, avtomati so bili pri izhodu), zelo impresivna in vredna razmisleka. Naš tempo je bil nekoliko blažji, za nas je - v mejah predpisane hitrosti - okrog norel avtobus. Z njim, točneje sede v njem, smo si ogledali tako imenovani down town z Belo hišo, pred katero smo se fotografirali (kot vsi ostali smo morali to storiti pred ograjo, kajti na območje ne spuščajo več obiskovalcev). Prevozili smo tudi reprezentančne predele, posejane z ambasadami. Italijansko so zgradili po zamisli Roberta Piana in s svojo togo, bolj modernistično zastavljeno zasnovo izstopa med nekakšnimi plemiškimi dvorci, na kar spominja večina drugih poslopij. Kot nam je povedala naša vodišča, Pianova realizacija ni naletela na odobravanje.

Malo časa smo odmerili muzejem, iz bogate ponudbe smo na hitro pogledali le v že omenjen muzej ameriških Indijancev in se sprehodili po muzeju, posvečenemu odkrivanju vesolja in letalstvu (za oba skrbi Smithsonian Institution). Našteli so nam še vrsto drugih, po naslovu zanimivih, a kaj ko ni bilo časa. Tudi sprehod po lepo urejenih predelih »uradnega« Washingtona, bi godil, tako pa smo pretekli samo nekaj pomembnejših trgov, staro obnovljeno železniško postajo z vabljivimi trgovinami in že nas je čakal avtobus. Vsaj premerili smo nekaj živahnih uličic starega Georgetowna, starejšega mestnega središča, kjer naj bi bilo koncentrirano družabno dogajanje. Mičnih lokalov je veliko, tudi trgovin ne manjka, v izloži ene je bila razstavljena »zahvala« Obami za umor Osame bin Ladna. V ZDA vse najde mesto na priljubljeni T shirt, mogoče bi si kakšno omejitev le veljalo postaviti.

In še neposredno doživljanje zgodovine. To nas je čakalo v Williamsburgu, mestu-muzeju, do katerega nas je vodila

kar dolga pot. Nekateri so bili do oglada tega mesta, v katerem prikazujejo, kakšno je bilo življenje v 18. stoletju, malce kritični, češ čemu v tem nesmiselnem, nerealnem kraju pravljamo čas; po moji oceni smo pa smo imeli še premalo časa, da bi se sproščeno »igrali zgodovino«. Tudi jedli smo tako, kot so v kolonialnem obdobju, pokušali v stare obrtne delavnice in trgovine in veliko več časa zamudili v sodobnih shophih. Potešeni in ne, vsi smo se ob izteku dneva radi sprehodili še po nekdanjem rečnem pristaniškem mestu Alexandria, ki je danes prikupno turistično središče.

Philly: od strpnosti do upora in ameriške ustave

Gorje poražencem! Filadelfija (ali Philadelphia), ljubkavalno Philly, je v svoji, za Ameriko dolgi zgodovini večkrat »potegnila ta kratko«. Rodila se je v ljubezni: leta 1681 jo je - sicer na indijanskem ozemlju - ustanovil pripadnik angleških kverkerjev William Penn in v duhu »bratske ljubezni«, kot se še danes glasi vzdevek mesta, in versko strpnosti odmeril prostor tudi drugim verskim ločinam, med temi Amišem, ki jih omenjamo posebej. Njegovo uresničevanje bratske ljubezni so najprej poteptali trgovski interesi, saj je Filadelfija postala najbogatejša angleška kolonija, nato pa tudi najgorečnejša borka za odcepitev od kraljeve Anglije. V tem mestu, ki je povzemalo politične vizije tedanjih 13 kolonij, hkrati pa odražalo tudi njihovo ustvarjalnost na najrazličnejših področjih, se je rodila tako »ameriška revolucija« - na zasedanju 14. julija 1776 so delegati sprejeli resolucijo o samostojnosti - kot tudi nova država - ustava, datirano 17. september 1787, so uradno potrdili in tudi prvič javno prebrali v tem mestu. Vendar pa predstavniki držav, katerih gospodarstvo je slonelo na latifundizmu in sužnjelastništvu, niso želeli, da bi liberalno in vsestransko razvito mesto postalo prestolnica nove državne tvorbe. Tako je Philly v obdobju 1790-1800 »nadomeščala« Washington, ki je bil v izgradnji, po političnem primatu pa je mesto v 19. stoletju izgubilo še trgovsko-gospodarsko-kulturno »vojno« z New Yorkom, ki je postal daleč »naj« ameriško mesto.

Dandanes je Filadelfija najpomembnejše mesto v Pensilvaniji (glavno mesto je mali in večini nepoznan Harrisburg), peto ali šesto (glede na to, če jemljemo v poštev mesto kot tako ali tudi širšo okolico) največje mesto v ZDA (z 1,45 oz. 5,8 milijona prebivalcev). Ostaja vsestransko živahno mesto, v katerem je življenje prijetnejše in manj naporno, kot npr. v New Yorku, so nam rekli. Preveriti nismo mogli, saj smo si v »najbolj zgodovinskem med zgodovinskimi ameriški mesti« ogledali le zapuščine slavne preteklosti, začenši s slovitim »zvoncem«, vlitim leta 1751 ob 50-letnici pensilvanske ustave. Na srečo so ga postavili v stekleno »izložbo«, sicer do njega zaradi nepregledne vrste obiskovalcev ne bi niti prišli. Od »nacionalnega parka neodvisnosti« in zgodovinskih poslopij smo utegnili priti še do najstarejšega mestnega predela in najstarejše uličice, nato pa še do prve - traditurne - šivalnice ameriške zastave. In že nas je klical eden od zmagovalcev: New York!

New York, New York

Začelo se je z New Amsterdamom, se pravi s holandsko kolonijo (1625), zasnovano na atlantski obali ob izlivu reke Hud-

son; nadaljevalo z angleško prevlado in nato novo državo. Med mesta, kjer so se odvijali zgodovinski dogodki, se je New York vpisal s prisego prvega »zveznega« predsednika: George Washington je kot prvi zvezni predsednik zaprisegel leta 1789. Na razvoj in oblikovanje sedanje podobe mesta pa je odločilno vplivalo množično priseljevanje. Prihajanje ladij, natrpanih z ljudmi, ki so si skušali zagotoviti boljši jutri ali vsaj preživetje, je zaznamovalo celotno 19. stoletje. Prišleke so čakale hude preizkušnje, že po prihodu, saj se niso izkrcali v New Yorku, temveč na otoku Ellis, kjer so jih temeljito pregledali. Na otoku, ki je nedaleč stran od otoka, s katerega te pozdravlja slovit kip svobode, so uredili zelo zanimiv muzej. Z obiskom teh dveh otokov se je v ne preveč povoljnih vremenskih razmerah začelo naše odkrivanje newyorških znamenitosti.

Sedanjšega New Yorka s približno 8,3 milijona prebivalcev verjetno ni treba veliko predstavljati, saj gre za najbolj poznano mesto na svetu. Če je še najpomembnejše, je drugo vprašanje, s katerim pa se nismo obremenjevali, saj nas je mesto tisočeri obrazov takoj potegnilo vase.

Reče se New York, misli pa se predvsem na Manhattan. Ta predel, eden od petih - ostali so Brooklyn, Queens, Bronx in Staten Island - je daleč najbolj poznan in živahen. Ogledali smo se ga iz raznih perspektiv: najprej oz. večkrat smo ga prevozili z avtobusom, potem smo se povzpeli na Top of the

Rock v Rockefellerjevem centru, od koder je čudovit razgled in končno smo ga deloma še obkrožili z ladjo, na kateri smo si - v najbolj tradicionalnem turističnem duhu - privoščili večerjo. Izbira ni originalna, morda banalna, vendar te rezultat prevzame in zato vsem priporočam, da si z ladje ogledajo mesto, ki ga oblivajo rečne in morske vode. Končno nas je ves v lučkah prijazno pozdravil tudi kip svobode.

Od znanilca novih izzivov do pomnika grozot: v ameriški zavesti je še boleče prisoten septembrski napad leta 2008 na »dvojčka«, na ta dogodek spominja »ground zero«, ki ga na svojstven način urejajo v kraj spomina. Blizu gradbišča ljudi ne spuščajo, vendar si lahko ogledaš »ground zero« izza zastekljenega prehoda v bližnjem nakupovalnem središču.

S cvetličnimi okrasi, pesmimi in prijateljskimi napismi pa se v Central parku spominjajo ubitega Johna Lennona. Tam smo bili v sončni soboti in doživeli nekakšno veselo romanje (skupine so prišle tudi iz Kanade), ki se je začelo pred poslopjem, v katerem je bivši »beatel« živel, in se zaključilo ob spominskih »gredicah« v parku. Sploh se je v lepo urejenem parku veliko dogajalo, da nisi vedel, čemu bi namenil pozornost. Iz zadrege, kaj izbrati, nas je rešilo odločno vabilo, da je treba spet v avtobus, ker nas čaka še Harlem, pa še in še ... Najprej smo godrnjali, kaj nas ves čas samo preganjajo, ko pa smo odkrili tipične harlemske ulice, bi ostali kar tam. Na ulicah so bile stojnice, za njimi trgovine z vabljivim in ne preveč dragim blagom, le zakaj je treba spet stran!

Zato, ker nas čaka še veliko lepega in zanimivega, se je glasil samoumeven odgovor. Zapeljali smo se do Lincoln centra, kjer domuje več uglednih gledališko-glasbenih hiš, peljali mimo univerze Columbia, obkrožili smo Central park, ob katerem je veliko lepih poslopij in zanimivih muzejev (od številnih newyorških muzejev smo si ogledali le muzej sodobne umetnosti MoMa), nujen pa je bil nekajurni postanek v osrčju Manhattna, da se vsakdo vsaj malo razhodi po znanih avenijah. In seveda tudi kaj kupi, sebi in svojim dragim (mladostne babice so imele kar dolg seznam »želja«). Ko se zadnje ure potovanja sprehaš, že tudi zbiraš vtise in nabiraš mnenja ostalih sopotnikov. Dokler New Yorka ne doživiš, ne verjameš, da je tako neverjeten, neprimerljiv z drugimi ameriški mesti, ki te tudi lahko prevzamejo. Skratka New York, pa čeprav morda trenutno ni v najboljši formi, ostaja enkratni New York.

Konec

**CELOTNA VSEBINA IN VEČ FOTOGRAFIJ
NA SPLETNI STRANI
www.primorski.eu
POD SEKCIJO »PRILOGE«**

Lučal jajca v fasado

V četrtek so novogoriški policisti obravnavali kršitev javnega reda in miru v kraju Plave, kjer je domačin v popoldanskem času oviral izvajanje zemeljskih del delavcu na kopaču. Kasneje, v večernih urah istega dne, pa je omenjeni domačin sosedu iz občestnosti vrigel v fasado nekaj jajc in s tem umazal pročelje hiše. Omenjeni moški se kljub prihodu policistov na kraj ni hotel pomiriti in je kazal očitne znake alkoholiziranosti. Ker je obstajala bojazen, da bo s kršitvijo nadaljeval, so policisti zoper njega odredili pridržanje do iztreznitve v policijskih prostorih na podlagi 109. člena zakona o prekrških. Izdan pa mu je bil tudi plačilni nalog zaradi kršitev določil zakona o varstvu javnega reda in miru. (nn)

Peticija proti mrtvilu

Goriška plaža, Klub goriških študentov in številni lokali iz Nove Gorice zbirajo podpise proti mrtvilu v mestnem središču. Na spletni strani Facebook so objavili besedilo peticije, s katero zahtevajo, naj se nočno dogajanje ne preseli na obrobje mesta, kot zahtevajo nekateri občani, ki jih moti nočni hrup v mestnem središču.

Hippodromedays v Tržiču

Tržiški občinski svet je sprejel sklep, s katerim je omogočil prirediteljem zabave Hippodromedays, da bodo glasbo vrtele do druge ure ponoči. Praznik bo potekal v parku v Ulici Valentinis 3. septembra, sodelovali bodo DJ-ji Stefy de Cicco, Ricky Tamburo, Maurizio Bacicchi, Claudio Fabbri, Lady Shamira ter »vocalisti« Antonello Gherardi, Alex Bini in Mauro Manni.

Praznik narodov

Danes, 20. avgusta, se v Gorici začena Praznik narodov. V Podturnu bo od 19. ure dalje na sporedu glasba, petje in ples čeških, moldavskih, ukrajinskih in madžarskih skupin; ob 21. uri bo nastopil pihalni orkester FJK.

GORICA - Na veliki šmaren ponoči v Ulici Lungo Isonzo

Z železniškega nadvoza metali jajca na avtomobile

Goriško policijo poklicali vozniki - Ovadili šest Goričanov, starih med 19 in 20 let

Na morebitne posledice svoje nenavadne velikošmarnske zabave niso verjetno niti pomislili, ovadba, ki so si jo s tem prislužili, pa jim bo prav gotovo ostala v spominu. Goriška policija je v prejšnjih dneh obravnavala primer skupine mladih Goričanov, ki so se v nočnih urah povzpeli na železniški nadvoz in z jajci obmetavali avtomobile, ki so pripeljali mimo.

Dogodek se je pripetil v noči z nedelje na ponedeljek v Ulici Lungo Isonzo Argentina v Gorici. V prvih nočnih urah so na goriško kvesturo poklicali številni razburjeni avtomobilisti, ki so se v obe smeri peljali pod tamkajšnjim železniškim nadvozom ob Soči. Policiste so opozorili, da so z železniškega nadvoza na njihova vetrobranska stekla nenadoma začela padati jajca.

Na kraj sta takoj prišli patrulji letečega oddelka goriške kvesture, katerim se je pridružilo še osebje goriške železniške policije. Nedorolgo zatem so sile javnega reda s pomočjo nekaterih očitvidcev izsledili enega izmed avtomobilov, ki je bil pred prihodom policije parkiran v bližini železniškega nadvoza. Sum, da je bilo vozilo last ene izmed oseb, ki so sodelovale pri obmetavanju avtomobilov z jajci, je bil utemeljen: v kratkem so policisti identificirali vse udeležence nespametne »igre« in jih ovadili. Pristojnim oblastem so prijavili šest oseb, starih med 19 in 20 let, ki imajo bivališče na območju goriške pokrajine.

»Pojasniti je treba, da te oblike nočne "zabave", za katero so se nekateri izmed mladih Goričanov odločili že v nedeljo popoldne, ni mogoče obravnavati le kot pobalinsko občestnost. Imela bi namreč lahko zelo hude posledice. Že res, da jajce ne more razbiti vetrobranskega stekla avtomobila, lahko pa poslabša voznikovo vidljivost. Zaradi nenadne reakcije bi kdo lahko tudi izgubil nadzor nad vozilom in se ponesrečil,« so sporočili z goriške kvesture.

Policija vabi vse avtomobiliste, ki so v noči z nedelje na ponedeljek zaradi obmetavanja z jajci utrpeli materialno škodo na svojih vozilih, naj se zgledajo na pristojnih uradih v kasarni Massarelli, ki se nahaja tik ob bivšem mejnem prehodu pri Rdeči hiši. (Ale)

Železniški nadvoz
v Ulici Lungo
Isonzo Argentina

BUMBACA

TRŽIČ - Občina V rajonu Aris kmalu nova kolesarska steza

Tržiška občina je prejela 108.000 evrov prispevka za gradnjo kolesarske steze v Ulici Canaletto, po kateri se bodo lahko otroci in mladi varno peljali do nižje srednje šole Randaccio. Z gradnjo kolesarske steze bodo zaključili niz posegov, v okviru katerih so zgradili nove pločnike in prehode za pešce v rajonu Aris - San Polo, kjer sta po novem sprehajanje in kolesarjenje veliko bolj varna.

Ulica Canaletto danes nima pločnika; po njej je promet delno speljan dvosmerno, delno pa je ulica enosmerna. V okviru posega, ki ga je z 81.000 evri podprla tudi deželna, bodo po celi ulici uvedli enosmerni promet. Zatem bodo zgradili pločnik, na katerem bodo pešci sobivali s kolesarji, ki se bodo lahko peljali samo v smeri Ulice Terenziana. Pred šolo bodo prehod za pešce uredili po cestišču, celotno območje pa bodo opremili z novo talno signalizacijo.

Ob križišču z ulicama Cima in Carpaccio bodo zgradili nova prehodna za pešce in kolesarje, ob vseh stranskih ulicah pa bodo namestili smerokaze, ki bodo avtomobiliste opozarjali na uvedbo enosmerne prometa. Na celotnem območju Ulice Canaletto in v vseh stranskih ulic bodo na novo zarisali tudi parkirišča, tako bodo avtomobili lahko parkirali le na za to namenjenih mestih, kar bo še dodatno prispevalo k večji varnosti pešcev in kolesarjev.

DOBROVO - Vlomili v poslovne prostore podjetja Patriks

Nočni tatovi ukradli skuterja, avtomobila, polpriklopnik in polnilno postajo za avtoklimo

Tatovi so odpeljali tudi avtomobil tipa BMW 525

ARHIV

Dobrovo v Goriških Brdih je bilo v noči s srede na četrtek prizorišče vloma in velike tatvine s posledično precejšnjo materialno škodo. Neznani storilci, ki jih policisti še iščejo, so vlomili v poslovne prostore podjetja Patriks - trgovine in servisa avtomobilov, traktorjev in kmetijske mehanizacije na Zadrufni cesti. V objekt so vlomili skozi stranska vrata, potem pa pregledali notranjost. Iz trgovine so ukradli več kosov motorističnih oblačil in čelad. Izpraznili so tudi registrsko blagajno in s seboj odnesli vso gotovino. V pisarni so našli tudi več kontaktnih ključev različnih vozil, potem pa so vlomili še v prostore servisa, od

koder so odpeljali dva skuterja znamke Tauris ter polnilno postajo za avtoklimo.

S kontaktnimi ključi, ki so jih vzeli v pisarni podjetja, so potem, ko je bil plenilski pohod po notranjosti trgovine zaključen, izpred objekta odpeljali še osebni avtomobil znamke BMW 525 kovinsko sive barve z registrsko številko GO CF-645, osebni avtomobil Ford Ranger z registrsko tablico GO 29-13P, prav tako kovinsko sive barve, ter lahki priklopnik z nameščeno registrsko tablico GO F8-072. Kot je včeraj povedal tiskovni predstavnik novogoriške policijske uprave, Dean Božnik, vse aktivnosti v smeri iskanja storilcev kaznivega dejanja z veliko materialno škodo še potekajo. O tem sta bila obveščena tudi preiskovalni sodnik in tožilstvo. Na novogoriški policijski upravi naprošajo tudi vse morebitne očitvidce, ki bi karkoli vedeli o vlamu oziroma veliki tatvini in občanem, ki morda zasledijo ukradena vozila z omenjenimi registrskimi tablicami, da o tem obvestijo najbližjo policijsko postajo oziroma pokličejo na telefonsko številko 113.

Po oceni lastnika oškodovanega podjetja, Vojka Jurič, je škoda, brez tiste, povzročene na objektu, za okrog 60 tisoč evrov. Pojasnil je še, da se mu ne sanja, kdo bi lahko vlom izvedel. »Zelo nelogično se mi zdi, da je med ukradenimi predmeti tudi polnilna postaja za avtoklimo. Gre namreč za aparaturo, s katero je treba znati delati,« je še povedal Jurič, ki je imel odtujeno nepremo sicer zavarovano, a ga je neljubi dogodek kljub temu vrigel s tira.

Nace Novak

GORICA - Projekt Medigenia proti iatrogenim tveganjem

Prednost za bolnike

Zdravniki bodo preko podatkovne baze takoj vedeli, katera zdravila jemlje pacient - Storitev je brezplačna

V Gorici bodo v teh dneh začeli eksperimentalno izvajati projekt Medigenia, ki je namenjen preprečevanju problema hkratnega jemanja nekompatibilnih zdravil, do katerega prepogosto prihaja predvsem pri starejših bolnikih. Pobudnika projekta, ki so ga realizirali s pomočjo Fundacije Goriške hranilnice in banke Friuladria, sta mlada farmacistka Silvia Ussai in inženir Riccardo Petelin, ki sta s svojo pobudo zmagala več nagrad tudi na evropski ravni.

»Sistem, ki ga bomo eksperimentalirali na Goriškem, bo deloval

avtomatsko, služil pa bo tako zdravnikom in farmacevtom, ki bodo preko podatkovne baze takoj vedeli, katera zdravila jemlje bolnik, in pacientom samim,« sta povedala Ussai in Petelin ter dodala, da bo sistem omogočil tudi prihranek zdravstvenemu podjetju. Bolniki, ki bodo pristopili k projektu, bodo pred vsakim nakupom zdravil v lekarni morali predstaviti zdravstveno izkaznico. V primeru, da bo farmacevt ugotovil, da obstaja nevarnost interakcije med sestavinami zdravil, bo bolnika o tem takoj obvestil. Pohvalne besede in podporo

projektu so včeraj izrekli goriški župan Ettore Romoli, odbornica za zdravstvo Silvana Romano, direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula, primarij oddelka za prvo pomoč v Gorici Giuseppe Giagnorio in predstavnik fundacije Goriške hranilnice Piergiorgio Gabassi, prisotni pa so bili tudi predstavniki goriških lekarn, ki sodelujejo pri pobudi. Občanem se lahko prijavijo s tem, da telefonirajo na zeleno številko 800-592659. Storitev je brezplačna, bolniki pa bodo lahko zaprosili tudi za izvedensko mnenje farmakologa. (Ale)

GORICA - Med 22. in 27. avgustom v Gradežu, Ogleju in Romansu

Lutkarski vrtiljak se vrti že dvajset let

Puppet Festival postal referenčna točka za lutkarje iz vse Evrope

Včerajšnja predstavitev festivala v Trstu

KROMA

LOKVE - Jutri Vabijo v hlad

»Kot hiša smo se odločili organizirati praznik, posvečen zdravju, naravi in kulinariki,« je v zvezi z jutrišnjo, premierno izvedbo prireditve, poimenovane Nazaj v lokvarski raj, ki je namenjena vsem ljubiteljem rajskega potepanja, spoznavanja in okušanja povedala Martina Gorjan iz gostilne s prenočišči Winkler na Lokvah. Prireditve so Pri Winklerju organizirali v sodelovanju s Turistično zvezo Nova Gorica, začela pa se bo z dopoldanskim vodenim pohodom po zanimivi poti za zidom okrog kraja.

Krožni pohod pod krošnjami mogočnih dreves Trnovskega gozda se bo začel ob 9. uri v centru vasi, med njim pa bo poskrbljeno tudi za osvežilne napitke, domače zeliščne čaje. Zaključek pohoda po sedem kilometrov dolgi krožni poti je predviden okoli 12. ure, v okviru pohoda pa bodo udeleženci obiskali tudi zbirko škafarskega orodja, ki jo je na Lokvah uredil Rajmund Kolenc. Ob 12. uri se bo ob gostilni s prenočišči Winkler, kjer bo osrednji prireditveni prostor celodnevne dogajanja, odprla živahna tržnica s ponudbo pridelkov in izdelkov s Trnovske in Banjske planote ter okolice (siri, zelišča, napitki, olja, ekološki pridelki in izdelki ter vina).

Ob 14. uri se bo za vse zainteresirane in ljubitelje zdravega prehranjevanja začela delavnica na prostem »Kako nastane skuta«, poskrbljeno pa bo tudi za prijetno druženje ob glasbi. Med nastopajočimi bo tudi znani tržaški glasbenik Alessandro Simonetti, ki je pred leti nastopil na sanremskem festivalu in je tako rekoč zrasel na Lokvah, kjer ima sorodnike. Najmlajšim obiskovalcem bo namenjena gledališka enodejanka »Trmasti osliček« avtorja Vladimirja Lebana v izvedbi lokvarskih otrok, nekoliko starejšim pa skeč Obisk častnega gosta Franca Ferdinanda v izvedbi člana društva Gora s Predmeje. Franc Ferdinand je bil namreč kar nekajkrat na Lokvah, saj je oboževal te kraje in gozdove.

Po besedah Gorjanove bodo v gostišču Winkler ob tej priložnosti poskrbeli za praznik primerne jedi. Na voljo bodo na primer njoki iz kopriv, štruklji z rdečo peso in skutu, meso s sllivami in kabernetom in še kaj. (nn)

Lutkarstvo srednje Evrope bo tudi letos protagonist mednarodnega festivala lutkovnih gledališč Alpe Adria Puppet Festival, ki bo letos doživel jubilejno dvajseto izdajo. Letošnji festival bo v dneh med 22. in 27. avgustom postregel z raznovrstnimi lutkovnimi predstavami za mlajše in starejše občinstvo, dogajalo pa se bo v Gradežu, Ogleju in Romansu. Koledar prireditve sta na včerajšnji novinarski konferenci v tržaški kavarni Tommaseo podrobneje predstavila Antonella Caruzzi, predsednica CTA - Centro Teatro Animazione e Figure iz Gorice, in Roberto Piaggio, umetniški vodja festivala. Caruzzijeva je na kratko orisala zgodovino festivala, ki je v zadnjih letih postal referenčna točka za lutkarje iz vse Evrope, je menila govornica, ki je navzoče tudi spomnila, da se je vse skupaj pred dvajsetimi leti začelo v Gorici, nakar so k projektu pristopila še druga mesta. Naj kot zanimivost povemo, da je pred leti ta festivalska prireditve sodelovala tudi s Slovenijo, ko se je del programa iz Gorice preselil v Novo Gorico.

Več o letošnjem programu pa je povedal umetniški vodja Roberto Piaggio, ki je poudaril, da bodo tudi letos jedro festivalskega programa še vedno lutkovne predstave, ki pa jim želijo dodati še druge dejavnosti. V šestih dneh si bo občinstvo lahko ogledalo 21 predstav, v sklopu katerih bo moč uživati ob lutkah, marionetah, pripovedovalcih zgodb, gledaliških predstavah

s sencami ... Program se bo odprl v Gradežu v ponedeljek, 22. avgusta, ko bosta na sporedu dva dogodka. V jutranjih urah se bo dogajala delavnica Birds, in sicer med 10. in 12. uro v občinskem parku, zvečer ob 21. uri pa bo na sporedu lutkovna predstava Is Mascareddas (na dvoru Patriarca Elia). Gre za premierno uprizoritev, za katero stoji sardinska lutkovna skupina. Skozi cel teden se bo v Gradežu zvrstilo devet predstav, ki bodo v duhu klasičnih lutkovnogledaliških tem.

Lutkarski vrtiljak brez meja se bo vrtel tudi v Ogleju, in sicer v soboto, 27. avgusta, ko bo na sporedu pet predstav. V popoldanskih urah bo mogoče uživati ob lutkovnih predstavah, kot so Il segreto di Arlecchino e Pulcinella, Ventriloqui Qui Quo Qua, Storie da mangiare ... Predstave se bodo dogajale v notranjem dvorišču Ul. Rome oz. v cerkvi sv. Antona. Letos pa bo festivalsko dogajanje zaživelo tudi v Romansu, kjer bodo v sredo, 24. avgusta, uprizorili predstavo Secondo Pinocchio, ki jo pripravljata gledališka skupina Burambò.

Naj ob koncu še povemo, da festival Alpe Adria Puppet Festival organizira center CTA v sodelovanju s kulturnim odborništvom FJK, goriško pokrajino in v sodelovanju z občinami Krmin, Oglej in Romans. Vse predstave bodo vstopnine proste, več informacij o programu pa je moč dobiti na spletni strani www.ctagorizia.it ali na telefonski številki 0481.537280. (sč)

GORICA - Jubilej

Silvino Poletto prestopa prag devetdesetih

Silvino Poletto z značilno rdečo garibaldinsko ruto

BUMBACA

Na današnji dan prestopa prag častljivih devetdesetih let legenda goriškega odporniškega gibanja Silvino Poletto. Rodil se je 20. avgusta leta 1921 v Pordenonu. Tri leta kasneje se je njegova družina preselila v Gorico; najprej so živeli v Stražcah, nato pa v Pevmi, kjer Poletto biva še danes.

Pred drugo svetovno vojno se je zaposlil v podgorski tekstilni tovarni Cotonificio Triestino; po kapitulaciji Italije se je vključil v garibaldince, s partizanskim imenom Benvenuto pa se je nato boril po Beneški Sloveniji, Beli krajini in drugih slovenskih krajih v bataljonih Manin, Verrucchi in Pisacane, kjer je dosegel stopnjo komisarja. Že v mladosti je postal član Komunistične partije Italije. Najprej je bil tajnik komunistične mladine, leta 1947 pa je bil med ustanovitelji goriške federacije KPI. Od leta 1950 do leta 1958 je bil pokrajinski tajnik KPI za Goriško, več mandatov je bil pokrajinski svetnik in sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja za las ni postal predsednik goriške pokrajine. V vsem povojnem obdobju je bil aktiven v okviru zadrug Cooperative del Triveneto in pri sindikatu CGIL. Od leta 1958 do 1963 je bil član vsedržavnega vodstva KPI v Rimu, ki je imelo sedež v ulici Botteghe Oscure, kjer je sodeloval tudi z sedanjim italijanskim predsednikom republi-

ke Giorgiom Napolitanom. Poletto je poleg tega dolga leta predsedoval goriški mestni sekciji VZPI-ANPI, še vedno pa je njen častni predsednik.

Poletto je prava enciklopedija goriškega odporniškega gibanja, saj pozna zgodbo večine goriških partizanov in si venomer prizadeva, da bi bil njihov boj za svobodo v zglede mlajšim generacijam. Med svojimi številnimi nagovori pred spomeniki in ob drugih najrazličnejših priložnostih je Poletto vedno znal zavzeti poštena stališča tudi do najbolj spornih vprašanj italijanskega odporništv in slovenskega narodnoosvobodilnega boja, zato si je zaslužil spoštovanje vseh svojih sogovornikov.

Prejšnji teden, ko sem ga srečal v Kulturnem domu, sem ga vprašal, kako se počuti na pragu devetdesetih let. Poletto je odgovoril, da si človek pri tej starosti ne postavlja več vprašanj, kaj in kdo sem, ampak razmišlja, kaj je v življenju spoznal in ustvaril. In morda ravno v tem modrovanju tiči skrivnost, da je partizan Benvenuto vendar starejši možakar, ki gleda s ponosom in dvignjeno glavo na prehojeno življenjsko pot. Pri tem pokončno poudarja, da so jih »v raznih partijskih šolah učili zgodovine, politike in marsikaj drugega, a nikdar sovražstva do nasprotnika.«

Igor Komel

ŠTANDREŽ - Poletno središče v priredbi župnije

Igranje in ponavljanje

Včeraj so se udeleženci podali z raftom po Soči - Poleg pisanja nalog igre in ustvarjalne delavnice

V Štandrežu se je prejšnjo sredo začelo poletno središče v priredbi domače župnije sv. Andreja Ap., ki je namenjeno otrokom od 6. do 13. leta starosti in se bo nadaljevalo še naslednje tri tedne. Dejavnosti vodijo tri mlade domačinke Nicole Kerpan, Greta Zavadlav in Beatrice Cijan, pomaga jim petnajst animatorjev, za potek poletnega središča pa je odgovoren štandreški župnik Karel Bolčina.

V poletnem središču se prvi dve uri po prihodu posvečajo ponavljanju učne snovi in pisanju domačih nalog, nato pa so na vrsti razne igre in ustvarjalne delavnice. Včeraj so se udeleženci peljali po Soči z raftom, ki sta ga vodila Robert in Bojan Makuc iz društva Šilec, v prihodnjih dneh pa je predviden obisk astronomskega observatorija v Fari, saj je tema letošnjega poletnega središča Mlečna cesta.

Doslej imajo okrog trideset vpisanih, v prihodnjih tednih pa računajo, da se jim bodo pridružili novi otroci. Nove udeležence bodo vpisovali vsak ponedeljek ob 8. uri, tako da imajo zamudniki še vedno možnost se pridružiti svojim prijateljem. Poletno središče je namenjeno otrokom, ki bivajo ali obiskujejo osnovno šolo v Štandrežu.

Udeleženci poletnega središča z raftom po Soči pri Solkanu

FOTOM. MUCCI

BILANCA DZP-PRAE

DZP DRUŽBA ZA ZALOŽNIŠKE POBUDE doo z enim družabnikom

Trst - Ul. Montecchi, 6

Družbena glavnica 1.550.000,00 € - D. K. in št. DDV: 00830510327 - Register podjetij v Trstu št. 00830510327 - REA Trst št. 103506

RAČUNOVODSKI IZKAZI POSLOVNEGA LETA ZAKLJUČENEGA DNE 31. 12. 2010

Objava v skladu z določili 1. člena, 33. odst., zak. odloka št. 545 z dne 23. 10. 1996 spremenjen v zakon št. 650 z dne 23. 12. 1996

BILANCA STANJA	2010	2009	Razlika	BILANCA STANJA	2010	2009	Razlika	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	2010	2009	Razlika
A) TERJATVE DO DRUŽBENIKOV ZA DOLŽNA VPLAČILA				A) KAPITAL				A) PRIHODKI OD POSLOVANJA			
I) že vplačani delež	0	0	0	I) Kapital	1.550.000	1.550.000	0	1) Prihodki od prodaje in storitev	1.380.725	1.300.601	80.124
II) neizplačani delež	0	0	0	II) Vplačani presežek kapitala	0	0	0	5) Drugi prejemki in prihodki			
A SKUPAJ TERJATVE DO DRUŽBENIKOV ZA DOLŽNA IZPLAČILA	0	0	0	III) Prevrednotovalne rezerve	0	0	0	a) Prispevki za investicijsko podporo	3.516.566	3.547.172	-30.606
B) DOLGOROČNA SREDSTVA				IV) Zakonska rezerva	163.356	163.323	33	b) Drugi prejemki in prihodki	8.366	464	7.902
I) NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA				V) Statutarne rezerve	0	0	0	5 SKUPAJ Drugi prejemki in prihodki	3.524.932	3.547.636	-22.704
3) Patentne pravice in pravice do uporabe izumov	37.247	60.491	-23.244	VI) Rezerva za lastne delnice v portfelju	0	0	0	A SKUPAJ PRIHODKI OD POSLOVANJA	4.905.657	4.848.237	57.420
7) Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	494	989	-495	VII) Druge rezerve:				B) POSLOVNI STROŠKI			
I SKUPAJ NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA	37.741	61.480	-23.739	a) Izredna rezerva	1.693.366	1.692.731	635	6) surovine, pomožni in potrošni material in blago	339.132	365.754	-26.622
II) OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA				m) Rezerva za zaokrožitev zneskov v evrih	1	1	0	7) za storitve	1.839.694	1.946.711	-107.017
1) Zemljišča in zgradbe	99.196	101.908	-2.712	VII SKUPAJ Druge rezerve:	1.693.367	1.692.732	635	8) za uporabo sredstev tretjih oseb	173.190	168.243	4.947
2) Naprave in stroji	37.965	43.980	-6.015	VIII) Preneseni dobiček (izguba)	0	0	0	9) za osebje:			
3) Industrijska in komercialna oprema	77.316	113.961	-36.645	IX) Dobiček (izguba) poslovnega leta	0	0	0	a) plače	1.443.301	1.423.085	20.216
II SKUPAJ OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	214.477	259.849	-45.372	a) Dobiček (izguba) poslovnega leta	173	668	-495	b) stroški socialnih prispevkov	493.758	479.992	13.766
III) DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0	0	0	IX SKUPAJ Dobiček (izguba) poslovnega leta	173	668	-495	c) odpravnine (T.F.R.)	112.232	105.136	7.096
B SKUPAJ DOLGOROČNA SREDSTVA	252.218	321.329	-69.111	A SKUPAJ KAPITAL	3.406.896	3.406.723	173	9 SKUPAJ Stroški za osebje:	2.049.291	2.008.213	41.078
C) GIBLJIVA SREDSTVA				B) SKLAD ZA TVEGANJA IN STROŠKE				10) amortizacije in popravki vrednosti:			
I) ZALOGE				3) Drugi skladi	22.157	35.634	-13.477	a) amortizacije neopredmetenih dolgoročnih sredstev	34.172	101.066	-66.894
1) surovine, pomožni in potrošni material	10.149	13.479	-3.330	B SKUPAJ SKLADI ZA TVEGANJA IN STROŠKE	22.157	35.634	-13.477	b) amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev	61.033	62.057	-1.024
4) končni izdelki in blago	3.054	3.148	-94	C) ODPRAVNINA (T.F.R.) ZA ODVISNO DELOVNO RAZMERJE	702.080	730.499	-28.419	d) popravki vrednosti terjatev (gibljivih sredstev) in denarnih sredstev			
I SKUPAJ ZALOGE	13.203	16.627	-3.424	D) OBVEZNOSTI				d1) popravki vrednosti terjatev (gibljivih sredstev)	380.974	194.186	186.788
II) TERJATVE DO:				4) Obveznosti do bank				d SKUPAJ popravki vrednosti terjatev (gibljivih sredstev) in denarnih sredstev	380.974	194.186	186.788
1) Strank:				a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	9.815	6.177	3.638	10 SKUPAJ amortizacije in popravki vrednosti:	476.179	357.309	118.870
a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	285.339	227.459	57.880	4 SKUPAJ Obveznosti do bank	9.815	6.177	3.638	11) sprememba zalog surovin, pomožnega in potrošnega materiala in blaga	3.424	-811	4.235
1 SKUPAJ Terjatve do strank:	285.339	227.459	57.880	6) Predujmi				14) razni poslovni odhodki	103.452	106.787	-3.335
4-bis) Davčne terjatve				a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	64.568	104.877	-40.309	B SKUPAJ POSLOVNI STROŠKI	4.984.362	4.952.206	32.156
a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	354.674	398.579	-43.905	6 SKUPAJ Predujmi	64.568	104.877	-40.309	A-B SKUPAJ RAZLIKA MED POSLOVNIMI PRIHODKI IN STROŠKI	-78.705	-103.969	25.264
4-bis SKUPAJ Davčne terjatve	354.674	398.579	-43.905	7) Obveznosti do dobaviteljev				C) FINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI:			
4-ter) Vnaprej izplačani davki				a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	363.304	380.797	-17.493	16) Drugi finačni prihodki:			
a) izterljivi do naslednjega poslovnega leta	113.912	66.061	47.851	7 SKUPAJ Obveznosti do dobaviteljev	363.304	380.797	-17.493	d) finančni prihodki, različni od prejšnjih			
b) izterljivi po naslednjem poslovnem letu	0	316	-316	11) Obveznosti do obvladujočih družb				d4) od drugih	3.203	12.078	-8.875
4-ter SKUPAJ Vnaprej plačani davki	113.912	66.377	47.535	a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	22.500	0	22.500	d SKUPAJ finančni prihodki, različni od prejšnjih	3.203	12.078	-8.875
5) Druga (gibljiva sredstva):				11 SKUPAJ Obveznosti do obvladujočih družb	22.500	0	22.500	16 SKUPAJ Drugi finačni prihodki	3.203	12.078	-8.875
a) izterljiva do naslednjega poslovnega leta	2.600.064	2.769.566	-169.502	12) Davčne obveznosti				17) obresti in drugi finančni odhodki od:			
b) izterljiva po naslednjem poslovnem letu	1.032.914	1.032.914	0	a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	241.889	147.743	94.146	d) obveznosti do bank	5.626	8.150	-2.524
5 SKUPAJ Druga (gibljiva sredstva):	3.632.978	3.802.480	-169.502	12 SKUPAJ Davčne obveznosti	241.889	147.743	94.146	f) drugih obveznosti	2.209	6.624	-4.415
II SKUPAJ TERJATVE:	4.386.903	4.494.895	-107.992	13) Obveznosti do pokojninskih in socialnih zavodov za družbenike				17 SKUPAJ obresti in drugi finančni odhodki:	7.835	14.774	-6.939
III) FINANČNA SREDSTVA (kratkoročna)	0	0	0	a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	216.541	197.541	19.000	15+16-17+17b SKUPAJ RAZLIKA MED FINANČNIMI PRIHODKI IN ODHODKI	-4.632	-2.696	-1.936
IV) DENARNA SREDSTVA				13 SKUPAJ Obveznosti do pokojninskih in socialnih zavodov za družbenike	216.541	197.541	19.000	D) POPRAVKI VREDNOSTI FINANČNIH SREDSTEV	0	0	0
1) Bančni in poštni depoziti	608.338	373.427	234.911	14) Druge obveznosti				E) IZREDNI PRIHODKI IN ODHODKI			
3) Denarna sredstva v blagajni	3.092	2.694	398	a) izterljive do naslednjega poslovnega leta	238.860	237.641	1.219	20) Izredni prihodki			
IV SKUPAJ DENARNA SREDSTVA	611.430	376.121	235.309	14 SKUPAJ Druge obveznosti	238.860	237.641	1.219	a) presežek prihodkov od odtujitve (ki ne spadajo pod št. 5)	0	10	-10
C SKUPAJ GIBLJIVA SREDSTVA	5.011.536	4.887.643	123.893	D SKUPAJ OBVEZNOSTI	1.157.477	1.074.776	82.701	c) drugi izredni prihodki (ki ne spadajo pod št. 5)	204.171	198.784	5.387
D) ČASOVNE RAZMEJITVE				E) ČASOVNE RAZMEJITVE				20 SKUPAJ Izredni prihodki	204.171	198.794	5.377
2) Časovne razmejitve	30.998	38.660	-7.662	2) Časovne razmejitve	6.142	0	6.142	21) Izredni odhodki			
D SKUPAJ ČASOVNE RAZMEJITVE	30.998	38.660	-7.662	E SKUPAJ ČASOVNE RAZMEJITVE	6.142	0	6.142	d) drugi izredni odhodki	474	2.384	-1.910
SKUPAJ BILANCA STANJA - AKTIVA	5.294.752	5.247.632	47.120	SKUPAJ BILANCA STANJA - PASIVA	5.294.752	5.247.632	47.120	21 SKUPAJ Izredni odhodki	474	2.384	-1.910
								20-21 SKUPAJ IZREDNE POSTAVKE	203.697	196.410	7.287
								A-B+C+D+E SKUPNI IZID PRED OBDAVČITVIJO	120.360	89.745	30.615
								22) Davki od dohodkov, tekoči, odloženi in vnaprej plačani davki			
								a) tekoči davki	167.722	85.214	82.508
								b) odloženi davki	4.975	4.768	207
								c) vnaprej plačani davki	52.510	905	51.605
								22 SKUPAJ Davki od dohodkov, tekoči, odloženi in vnaprej plačani davki	120.187	89.077	31.110
								23) Dobiček (izguba) poslovnega leta	173	668	-495

Pregled prihodkov od založniške dejavnosti		
podjetje: DZP doo - Prae srl - davčna številka: 00830510327		
		leto: 2010
01	prodaja časopisa	887.172
02	reklama	410.729
03	- neposredno	0
04	- preko agencije	410.729
05	prihodki od elektronske založniške dejavnosti	14.203
06	- naročnine	1.974
07	- reklama	12.2298
08	prihodki od prodaje informacij	0
09	prihodki od drugih založniških dejavnosti	0
10	SKUPAJ (01+02+05+08+09):	1.312.104

Ti računovodski izkazi ustrezajo računovodskim knjžbam.

Predsednik
Upravnega odbora
odv. Rado Race

KOLESARSTVO - Od danes španska Vuelta

Nibali spet favorit, Brajkovič je optimist

Italijan je lanski zmagovalc, Slovenec pravi, da je poškodba na Touru mimo

MADRID - Z moštvem kronometrom v Benidornu se bo danes začela 66. kolesarska dirka po Španiji, še zadnja od treh največjih večdnevniških dirk. Čeprav na startu ne bo nekaterih največjih imen tega športa, bo konkurenca močna, tudi zaradi dejstva, da je letošnji Tour poskrbel za številna razočaranja, njegovi osmoljenci pa bodo utego iskali v Španiji. Tako bodo na startu Britanec Bradley Wiggins (Sky), Belgijec Jurgen Van den Broeck (Omega Pharma), Nemec Andreas Klöden in tudi Slovenec Jani Brajkovič (oba Radioshack), ki so imeli v Franciji smolo in so morali zaradi poškodb predčasno končati dirko. Prav vsi omenjeni tekmovalci sodijo v širši krog favoritov, a strokovnjaki vseeno več možnosti pripisujejo lanskemu zmagovalcu Italijanu Vincenzu Nibaliju (Liquigas), njegovemu rojaku Micheleju Scarponiju (Lampre), dvakratnemu zmagovalcu dirke Rusu Denisu Menčovu (Geox), povsem na vrhu seznama favoritov pa sta domača aduta Joaquim Rodriguez (Katjuša) in Igor Anton (Euskaltel).

»Imam en in edini cilj. To je zmagati. Letos sem vse podredil Vuelti, izboljšal sem tudi kronometer, zaradi katerega sem lani ostal brez zmage, saj sem zaostal za pet minut. Konfiguracija etap mi ustreza, ustvarjena je za specialiste za vzpone, posamična vožnja na čas bo na sporedu le enkrat. Tekmeči so spoštovanja vredni, a sam sem odlično pripravljen in tudi dovolj samozavesten,« je pred začetkom dejal lani četrtovrščeni Rodriguez, ki bo poskušal domačim kolesarjem vrniti krono. To sta nazadnje imela v lasti leta 2008 Alberto Contador in leta 2009 Alejandro Valverde.

Zdaj delajo mehaniki, odslej pa kolesarji

ANSA

Četudi na startu ne bo Cadelan Evanasa, Contadorja in bratov Schleck, pa se bodo za etapne zmage v sprinterskih etapah potegovali praktično isti kolesarji kot na Touru. Petkratni zmagovalc etap na letošnji dirki po Franciji Britanec Mark Cavendish (HTC-Higroad) bo prav gotovo tudi tokrat zbiral zmage, veselje mu bodo poskušali preprečevati Italijana Alessandro Petacchi (Lampre) in Daniele Bennati (Leopard Trek), Američan Tyler Farrar (Garmin), Belgijec Tom Boonen (Quickstep), ki se prav tako vrača po poškodbi s Toura, španski veterani Oscar Freire (Rabobank) in še kdo.

Slovenija bo imela tokrat le enega predstavnika. Belokranjec Brajkovič bo poskušal vsaj ponoviti dosežke z dirke leta 2006, ko je nekaj časa celo vodil v skupnem seštevku. »Menim, da dirko lahko končam med najboljšimi tremi. Poškodbe s Toura so zaceljene, dobro sem pripravljen in če bom uspešno preživel prvi teden, sem lahko visoko. Je pa jasno, da moja psihološka pripravljenost ni taka, kot je bila pred Tourom,« je dejal Brajkovič, ki je zadovoljen s seznamom etap, ni mu všeč le vzpon na Angliru. Gotovo pa se že veseli devete in 13. etape, ki se bosta končali v La Covatilli in Ponfer-

radi, v mestih, kjer je pred petimi leti v etapi zasedel drugo oziroma četrto mesto.

V treh tednih in 21 etapah bodo kolesarji prevozili skoraj 3300 kilometrov, kar deset etap bo gorskih, šest se jih bo končalo na vrhu vzpona. Po 33 letih bo dirka, ki se bo končala 11. septembra v Madridu, spet obiskala Baskijo.

Start današnjega moštvenega kronometra bo ob 17.02, zadnje moštvo bo startalo ob 18.30.

Dirka bo prvič pod 33 letih potekala tudi po Baskiji, kar povzroča razburjanje separatističnih gibanj.

NOGOMET Stadion Friuli bo razprodan

VIDEM - Stadion Friuli bo za otrokovo povratno tekmo Lige prvakov med Udinesem in Arsenalom razprodan. Udinese calcio je namreč sporočil, da vstopnice v predprodaji hitro poenjajo. Na voljo je le še nekaj stotin vstopnic a glavno tribuno. Računajo, da bo videmski klub podprlo 27.000 gledalcev.

Deželni odbornik stranke Ljudstva svobode Alessandro Colautti je Občino Videm pozval, naj na mestnem Trgu 1. maja namesti maxi ekran in se obvezal, da bo skušal doseči, da pobuda ne bi bremenila občinske blagajne. Medtem se je Udinese dogovoril z Atalanto za prestop Denisa v vrste moštva iz Lombardije.

VIDIČ - Kapetan angleškega nogometnega velikana Manchester Uniteda Nemanja Vidić bo zaradi poškodbe z igrišč odsoten štiri do pet tednov.

ZADNJA STAVA - Državno sodišče je na drugostopenjskem procesu v glavnem potrdilo večino kazni, ki jih je klubom in nogometašem izreklo na prvostopenjskem procesu. Oprostili so le Thomasa Manfredinija. Doniju so potrdili polčetrto leto dolg suspenz, Atalanti in Ascoliju pa odvzem šestih točk v sezoni 2011/12. Kazen so znižali Beneventu, ki bo v novi sezoni startal z -6 (in ne -9).

SIRIJA - Mednarodna nogometna zveza Fifa je Sirijo izločila iz azijskih kvalifikacij za SP 2014, ker je za reprezentanco na obeh kvalifikacijskih tekmah proti Tadžikistanu igral nogometaš, ki ni imel pravice nastopa. Sirija je sicer dobila dvoboj s skupnim izidom 6:1.

SPEKTAKEL - V ljubljanski dvorani Stožice se 27. septembra obeta teniška poslastica. Organizatorji namreč čakajo le še pisno potrditev ekshibicijskega dvoboja, ko naj bi loparja prekržala prvi igralce sveta, Srb Novak Đoković, in sloviti Američan Pete Sampras.

ATLETIKA Slovenija za dva finala

LJUBLJANA - Deset slovenskih predstavnikov bo nastopilo na 13. svetovnem prvenstvu v Daeguju v Južni Koreji (od 27. avgusta do 4. septembra). Med petimi atletinjami in petimi atleti je tudi branilec naslova ter olimpijski zmagovalc v metu kladiva Primož Kozmus (Brežice).

Cilj ekipe sta ena do dve finalni uvrstitvi. Na seznamu so še Marina Tomič (Kladivar, 100 m ovire), Nina Kolarič (Ptuj, daljina), Marija Šestak (Mass, troskok), Tina Šutej (Mass, palica), Martina Ratej (Šentjur, kopje), Rožle Prezelj (Kranj, višina), Matija Krajinč (Mass, kopje), Primož Kobe (Krka, maraton) in Anton Kosmač (Štajerska, maraton).

Ratejeva je četrta po izidih sezone na svetu (65,89 m), Šutejeva pa na 13. mestu (4,61 m). Obe sta med slovenskimi predstavniki v tem letu največ prikazali in sta dobro formo potrdili tudi na državnem prvenstvu v Kopru. Na DP se je izkazala tudi Šestakova, ki je 31. v tej sezoni (14,30 m), obolela Rodičeva pa je 40. (14,23 m). Med slovenskimi atleti je najvišje Kozmus, ki 77,17 m kladivo vrgel 8. junija v Celju ter je s tem 20. na lestvici, Prezelj pa je z 2,28 m na 33. mestu.

VLAŠIČEVA GRE - Hrvaška zvezdnica Blanka Vlašič bo kljub poškodbi nastopila na atletskem SP v južnokorejskem Daeguju, kjer bo branila naslov v skoku v višino. Čeprav ima splitska atletinja natrgano stegensko mišico leve odrivne noge, je dejala, da tega, da bi morala prek televizijskih ekranov spremljati svetovno prvenstvo, ne bi prenesla.

KOŠARKA - Selektor Slovenije Božidar Maljković

»Vceplja zmagovalno miselnost«

O tem je prepričan direktor reprezentance Slovenije Matej Avanzo pred odhodom moštva na EP v Litvo

MALAGA - Še deset dni je do odhoda slovenske košarkarske reprezentance na evropsko prvenstvo v Litvo. Na zadnjih treh prijateljskih tekmah - danes in jutri s Španijo in nato z Litvo - jo bo spodbujal tudi njen dolgoletni kapetan Radoslav Nesterović, ki bi lahko po besedah direktorja reprezentance Mateja Avanza za STA postal promotor slovenske košarke. Objavljamo del pogovora, ki ga je z Avanzom opravil Žiga Bojc.

Nesterović je s slovensko reprezentanco kot poseben gost odpotoval v Španijo. Njegova vključitev v delo z ekipo je presenetila javnost.

»Rašo bo verjetno že letos pletiti ali pa ob koncu prihodnje sezone oznani koncu kariere. Enostavno ne najde več motiva za igranje. Veliko se pogovarjamo o tem, kaj bo počel po zaključku športne poti. Kdor ga pozna, ve, da je izjemno pozitivna osebnost, združevalen in da zna na stvari gledati zelo široko. Nenezadnje ima desetletne izkušnje igranja v tujini, predvsem ligi NBA, zato njegovi nazori zagotovo sodijo v prihodnost slovenske košarke. Trenutno je še zgodaj govoriti o njegovi vlogi, je pa odprtih kar nekaj opcij, od vključitve v KZS, dela z reprezentanco ali v luči promocije evropskega prvenstva 2013 v Sloveniji.

Košarkarska zveza Slovenije je v preteklih letih naredila velike korake k uspešnejšemu delovanju. V začetku avgusta je bila Ljubljana s turnirjem Adeco Ex-Yu, Fibinim turnirjem 3na3 in projektom lige NBA «Basketball without borders» košarkarsko središče Evrope.

Uživali smo v kulisi treh velikih

Kljub odsotnosti Boštjana Nachbarja in drugih je direktor reprezentance Slovenije Matej Avanzo pred EP še naprej optimist

ANSA

dogodkov, s katerimi je slovenska košarka, Ljubljana in seveda Slovenija pridobila ogromno. Odzivi so bili fantastični; liga NBA je bila navdušena nad organizacijskimi zmoglostmi, Fiba Europa nas je pohvalila za turnir v ulični košarki, prav tako pa so bile zelo zadovoljne vse reprezentance, ki so sodelovale na turnirju v Stožicah.

Slovenska reprezentanca je pri koncu priprav. Odigrala je sedem od desetih prijateljskih tekem in jih šest dobila. Kako ocenjujete priprave?

Potekajo po načrtu. Začeli smo z nekoliko lažjimi tekmi, nato smo z nizom petih tekem v sedmih dneh simulirali natrpan spored evropskega

prvenstva, zaključili pa jih bomo z glavnimi kandidati za najvišja mesta na EP, Španijo in Litvo. Žal smo imeli nekaj poškodb, predvsem tu mislim na Boštjana Nachbarja, v zadnjem tednu nas je moral zapustiti tudi Miha Zupan zaradi težav s hrbtom, v Španijo pa ni odpotoval Luka Rupnik, ki je zbolel. Zelo pa smo zadovoljni z izbiro krajev. Slovenija je namreč prvič imela biser za priprave športnih ekip. Ptuj se je izkazal že pri različnih športnih panogah, letos smo podpisali štiriletno pogodbo o sodelovanju s hotelom v Rogoški Slatini, ki nas je prav tako navdušil, Kranjska Gora pa je že tako naša stalna baza, ki bo z izgrad-

njo nove športne dvorane postala še bolj atraktivna.

Ali lahko Slovenija navkljub odpovedim (Beno Udrih) in poškodbam (Gašper Vidmar, Boštjan Nachbar) še naprej kandidira za medaljo na EP v Litvi?

Selektor Maljković že od prvega treninga igralcem vceplja zmagovalno miselnost. Koliko je to uspešno, bomo videli na evropskem prvenstvu. Moje mnenje pa je, da je krog reprezentanc za najvišja mesta zelo širok, med desetimi in dvanajstimi ekipami, in da mi zagotovo sodimo v krog reprezentanc za medaljo.

Kakšen je odziv slovenskih navijačev za obisk Litve?

To evropsko prvenstvo bo primerljivo s tistim v Španiji. Pričakujemo med 1500 in 2000 slovenskih navijačev v Klaipedi in Vilniusu. Za zadnji del ni večjega zanimanja, kar je razumljivo, saj so hotelske storitve v času prvenstva enostavno brutalne. Tam imajo pač omejeno število namestitev, zato so cene ponekod tudi desetkrat višje od običajnih.

Kaj bo največji plus slovenske reprezentance na EP in kje pričakujete največji «manko»?

Slovenija bo zagotovo najbolj borbeno reprezentanca na EP, ki bo igrala eno najtršjih obramb. Slabši pa bomo v rotaciji igralcev oziroma na mestu krila in branilca v napadu, kjer se bo poznala odsotnost Boštjana Nachbarja. Bomo pa zato bolj atletična ekipa kot na prejšnjih prvenstvih.

SMODIŠ - Slovenski reprezentančni krilni center Matjaž Smodiš (31 let), ki je nazadnje igral za CSKA iz Moskve, bo v prihodnji sezoni nosil dres zagrebške Cedevite,

KOŠARKA - Pogovor s športnim direktorjem Jadrana Sandijem Rauberjem

Letošnji želji: zmage in več publike na tribunah

Prihod Spigaglie: kdaj in zakaj? - Kakšno vlogo bosta imeli okrepitvi, kakšno pa Borut Ban

Udeleženci prvega treninga Jadrana

KROMA

Kot je že nakazal trener Walter Vatovec, je letošnji Jadran kvalitetno nekoliko boljši kot lani. S tem se strinja tudi športni direktor Sandi Rauber, ki je ob začetku nove sezone s sestavo ekipe zadovoljen. Baza je ostala enaka lanski (sestavljajo jo Ban, Malalan, Marusič, Franco in Slavec), mlado garnituro ekipe bosta ob Bernetiču, Floridanu in Škerlu dopolnila sedemnajstletna Matija Batich in Niko Daneu, dodano vrednost – kot pravi Rauber – pa predstavlja bivša (pol)profesionalca Daniel Batich in Massimiliano Spigaglia. Po koncu lanske sezone je Jadran sporazumno prekinil sodelovanje s Tomasinijem in Cohnom, ki sta zaradi fizičnih težav tudi zaključila igralsko kariero, še vedno pa bosta kdaj kdaj trenirala z Jadrantom, prav tako pa v igralskem kadru ni več dolgoletnega stebra ekipe Deana Oberdana, ki pa bo z ekipo še naprej treniral.

Povedali ste, da ste s sestavo ekipe zadovoljni, na končno obliko pa smo morali dolgo čakati.

Po pravici povedano ekipe nismo dolgo sestavljali, saj je baza ostala enaka lanski. Po prekinitvi sodelovanja s Cohnom in Tomasinijem smo se k sreči hitro dogovorili z Danielom Batichem, z mladimi – Matijo Batichem in Nikom Daneuom – pa ni bilo težav, saj sta tačas onadva najbolj perspektivna igralca mlajših kategorij.

Kaj pa s Spigaglio?

S Spigaglio smo se pogovarjali dlje časa. Čeprav je imel kot profesionalca visoko ceno, smo mu takoj predstavili našo finančno razpoložljivost. On si je od vsega začetka želel, da bi igral pri Jadrantu; zaradi družinskih in službenih obveznosti namreč ne bi uspel več igrati v polprofesionalnih klubih.

Kdaj ste stopili v kontakt z njim?

Sredi julija. Ob prvem klicu se nam je zahvalil, ker smo ga poklicali, vendar

smo morali na dokončni odgovor še počakati. Čakal je še na druge ponudbe; res jih je dobil, tako pri Monfalconeju kot pri Pordenonu, vendar je bilo finančno povračilo zanj prenizko. Naposled se je odločil, da ne bo več profesionalca in se zato odzval našemu povabilu. Tako on kot Daniel želita, da se sodelovanje ne bi zaključilo po prvi sezoni.

Ko ste sklenili sodelovanje z Batichem, ste izjavili, da je bilo »eno največjih zadoščenj zadnjih desetih let.« Velja to tudi za Spigaglio?

Naj povem, da smo lani prav tako izbrali z osebnega vidika odlična igralca, na žalost pa sta bila poškodovana. Če bi bila Tomasini in Cohen v dobri formi skozi celo sezono, bi bil naš končni rezultat tudi boljši in mogoče bi dosegli še kaj več ...

Je sestava ekipe mogoče celo presegla pričakovanja?

Z vsega začetka smo si pri sestavljanju ekipe zastavili jasne cilje. Nameravali smo najeti dva mlada igralca ali pa dva izkušena igralca. Izšlo se je z dvema izkušnima.

Med temi je tudi dvometraš, ki ste ga pri Jadrantu dolgo pogrešali ...

Tako je. Gotovo je zelo pozitivno, da ga zdaj imamo in povrh ima še bogate izkušnje. Pa vendar: žoga je okrogla, tako da se lahko zgodi, da ne bo odigral svoje najboljše sezone.

Kakšni vlogi bosta imela?

Kot je že napovedal Vatovec, bosta v prvi peterki. Za Jadran sta dodana vrednost. Več bo igral seveda tisti član ekipe, ki bo v boljši formi. Že lani smo imeli dobro ekipo, letos pa je po mojem mnenju še boljša: tako s tehničnega kot tudi s fizičnega vidika, saj ni nihče poškodovan. Lani je bil ob začetku sezone poškodovan Malalan,

dobili smo novega trenerja, sezono pa smo začeli zelo previdno, saj smo pred tem zaključili katastrofalno (Jadran je izpadel iz državne lige, op.a.).

Letos pa ste nasprotno bolj sproščeni?

Tako je.

In z višjimi cilji?

Začenjamo, a na trdnih tleh. Brez večjih iluzij. Postopoma bomo videli, kam sodimo.

Med najmlajšima članoma ekipe računate največ na Matijo Baticha?

Vedno je treba nagraditi tiste, ki so mogoče nekoliko boljši od ostalih, ki so prav tako perspektivni. Matija bo imel najbrž največ možnosti igranja, Daneu pa bo prav tako lahko prišel v poštev. Vemo, da je on velik borec, in tudi to pomaga pri košarki. Skratka, ni pomemben izključno tehnični vidik igralca. Oba sta sedemnajstletnika, s tem da ima Matija nekaj več izkušenj, ker je bil v mladinskih prvenstvih vedno nosilec igre.

Tudi Floridan je na koncu ostal v ekipi.

Tako. Lahko bi se pridružil mladinski ekipi Pall. Trieste in igral v C2-ligi pri Don Boscu, vendar je to odklonil. Pri Jadrantu se dobro počuti.

Kaj si želite v letošnji sezoni?

Rad bi, da bi odigrali dobro prvenstvo in upam, da bo na domačih tekmah nekaj več publike.

Kdaj si bomo lahko prvič ogledali novi Jadran?

Kaže, da bomo 27. avgusta igrali proti Falconstaru, 8. in 9. septembra so nas povabili na turnir v Codroipo, teden pred začetkom prvenstva, 16. in 17. septembra, pa bomo igrali na turnirju K2 v Gorici.

Pogovarjala sva se o »dodanih vrednostih« – Batichu in Spigagli. Katero vlogo pa bo imel Borut Ban, lanski lider ekipe?

Enako kot lani, s tem da bo moral dokazati še nekaj več, saj je leto starejši. To vsi pričakujemo. Boruta so letos snubili, vendar se je on sam odločil, da raje ostane pri Jadrantu. Sam se zaveda, da v višji ligi najbrž ne bi bil tako zadovoljen in ne bi imel take minutaže kot jo ima pri Jadrantu.

Ali ga bosta lahko novinca prekosila?

Absolutno ne. Če bo igral na nivoju, bo igral prav toliko kot lani. Dolgo nismo imeli takega igralca pri Jadrantu.

Veronika Sossa

DEŽELNA C-LIGA

Saša Ferfaglia tudi uradno pri Bregu

Še vedno se pogovarjajo tudi z Elvisom Klarico

Zdaj je tudi uradno, da bo openski košarkar Saša Ferfaglia v prihodnji sezoni oblekel dres Brega v deželni C2-ligi. Saša, ki je lani igral v državni C-ligi v Vidmu, je last Jadrana, v Dolino pa se seli na posodo. V ekipi bo prevzel mesto Emanuela Richterja, ki je sporočil, da se želi preizkusiti v višjih ligah v Italiji ali Sloveniji. Breg si še vedno prizadeva, da bi v svoje vrste vnovič privabil Elvisa Klarico, vendar se pogovori še niso zaključili, nam je povedal odbornik Denis Salvi. Po pisanju spletne strani Megabasket bo za Breg igral tudi Nic-

holas Bazzarini, mladi igralec (letnik 1993), član tržaške Azzurre, ki pa je lani igral za Venezio Giulio.

Bregova postava naj bi torej bila sledeča: play - Daniele Bozic, Saša Ferfaglia in Giacommo Schillani; branilci - Kristjan Ferfaglia, Gianluca Giacommi, Nicholas Bazzairni in Štefan Nadlišek, krila: Alen Semec, in Marco Grimaldi, Štefan Samec, Giancarlo Visciano.

Breg bo s pripravami začel v ponedeljek, 29. avgusta, že popjutrišnjem pa se bodo na stadionu 1. maja v Trstu začeli potiti igralci Bora, ki bo letos nastopil v nespremenjeni postavi.

GORSKO KOLESARSTVO V Nediških dolinah devinovci v krosu in »dual slalomu«

Pred kratkim so številni najmlajši kolesarji Devina nastopili na deželni prvenstvu najmlajših pri kraju Dolenji Barnas (Vernasso) pri Čedadu v Nediških dolinah. Dirka je veljala tudi za 10. Trofejo Junior Bike in organizator klub Team Granzon je naštel skupaj 173. Tekmovalci so se morali preizkusiti v dveh različnih preizkušnjah: dual slalom in kros. Zanimiv je bil predvsem »dual slalom«, ki so ga organizirali prvič v letošnji sezoni. Lahko bi rekli, da gre za preizkušnjo, v kateri se morajo tekmovalci spustiti dol po strmini, s kolesom. Cilj tega je, da vsak kolesar skuša prevoziti progo čim hitreje. Med prvaki je bil tudi mladi Slovenec iz Štandreža Tomas Cudiz (kat. G5).

Vrsti red (kros): G1: 1. Alessio Menghini (Pratic Ceresetto); 8. Adam Hammoussi (Devin); 20. Daniel Moimas (Devin); G2: 10. Mattia Dibiagio (Devin); G3 (1. skupina): 2. Tristan Taverna (Devin); G3 (2. skupina): odstopil Ivan Ferfolja (Devin); G4: 9. Jan Godnič (Devin); 16. Amina Hammoussi (Devin) (3. med deklkami); G5 (1. skupina): 13. Max Zannier (Devin); G5 (2. skupina): 11. Ivan Braico (Devin); 16. Goran Hammoussi (Devin)

Vrsti red (dual slalom): G1: 1. Alessio Menghini (Pratic Ceresetto); 4. Adam Hammoussi (Devin); 15. Daniel Moimas (Devin); G2: 23. Mattia Dibiagio (Devin); G3: 8. Tristan Taverna (Devin); 31. Ivan Ferfolja (Devin); G4: 1. Nicolò Buratti (Manzanese); 11. Jan Godnič (Devin); (3. med deklkami) Amina Hammoussi (Devin); G5: 14. Ivan Braico (Devin); 25. Goran Hammoussi (Devin); 33. Max Zannier (Devin).

V Nabrežini kraljuje odbojka na mivki

Po velikem uspehu štiriindvajsetih ur odbojke in košarke v Nabrežini se je pred dnevi zaključil štiridnevni odbojarski turnir na mivki. V sklopu praznika Sv. Roka je SZ Sokol, ob tesni pomoči igralcev Sloge, organizirala turnir, ki mu ni bilo videti konca. Na njem je bilo 12 ekip razporejenih v štiri skupine. Vse tekme se odvijale istočasno na dveh igriščih. Pravilnik ni predvideval nobenih omejitev, zato se je lahko turnirja udeležil kdorkoli. Med igralci je tako izstopal Vesnin nogometaš Daniel Tomizza, ki odbojko igra le za hobi. Sojenje je potekalo po pravih odbojke, ne pa odbojke na mivki, kot na turnirju štiriindvajsetih ur. Sodil pa je tisti, ki ni stopil na igrišče. Po vsaki tekmi je sledilo tudi imenovanje najboljšega igralca in igralke. Finale je osvojila ekipa Frnazar (Matej Juren, Andrej Berdon, Jan Cernic, Elena Prestifilippo, Ilaria Cernic), ki je s 3:0 ugnala ekipo La bella, il brutto e il cattivo. Za prazne in lačne želodce so bili na razpolago tudi dobro založeni kioski. Turnir je povsem uspel, tako da bodo organizatorji pobudo rade volje ponovili. (mip)

Končni vrstni red: 1. Frnazar, 2. La bella, il brutto e il cattivo, 3. Xxx, 4. Polentone, 5. Dinozavri, 6. Nje pa nimaju, 7. Loško team, 8. Raprezentanca je izbrala oljčni nasad, 9. En kolpo, 10. Finkbrau, 11. Bunga bunga, 12. PML.

Naj igralec turnirja: Gorazd Furlan (Dinozavri). Naj igralca turnirja: Elena Prestifilippo (Frnazar)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA SVETA ZA PRIMORSKO

Edinost je objavila zanimivo razmišljanje o Slovencih in Italijanih nekega bralca: V nekem svojem članku, v katerem pojasnjuje tudi nazadovanje italijanstva v nekaterih delih Primorja, se je Piccolo povspel do smele trditve, da vsa kultura na Primorskem je raprezentirana v italijanstvu! Tako da je bilo, tako da je in tako da bo za večne čase. Italijani imajo največji kontingent dijaštva po srednjih šolah in to da je merilo italijanske kulture. Italijani da so si sami poskrbeli srednjih šol, in ako te niso zadostovale za domačo mladino, poslužili so se takih zavodov izven mej, kateri so radostno sprejemali v svoje okrilje tudi primorsko mladino.

Dragi Piccolo, res je, Slovani na Primorskem so zaostali v kulturi; ali kdo je največ kriv temu? Vi Italijani, vaš šovinizem, vaše izrabljanje naše potrpežljivosti. Vaša premoč je izrabljala tudi naše žulje, naše denarje v prid italijanske kulture! Vedite pa, da to ne bo trajalo večne čase. Tudi za nas se bliža doba, ko bomo sami odločevali o našem imetju, ko ne boste zamogli

več izrabljati več naših sredstev v razširjevanje italijanske kulture. Vi imate že vseh zavodov v obilici, zavodov, ki pa se vzdržujejo tudi s pomočjo slovanskih denarjev. Ni več toliko daleč oni čas, ko zaprečimo to početje, enkrat za vselej. Naši zavodi so šele v povojih, naše srednje šole imajo le najnižje razrede; ko pa bodo ti zavodi izpopolnjeni in še ustanovljeni potrebni novi, hočemo zasledovati, kje bo višji kontingent izobražencev, pri Italijanih ali pri Slovanih? Resnica je le ta, da italijanstvo na Primorskem rapidno nazaduje, kar je popolnoma naravno, ker ne more vstrajati tako italijanstvo, ki je vzdržuje se sleparsko pomočjo sleparsko ljudsko štetje. Moč narave mora slednjič porušiti vsako umetno naravo, kakoršnja je tudi italijanstvo na Primorskem.

In tudi če bi se izpolnila najbolj goreča želja irendentizma – kar pa se ne zgodi nikdar že radi evropske politike, da bi Primorje res postalo kedaj del bližnjega kraljestva, tudi tedaj bi morali še vedno računati z nami.“

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah se je odvijal tretji kmečki tabor, razstavljali so povrtnino in sadje ter kmetijske stroje. Prisotnih je bilo nad deset tisoč obiskovalcev, kar pomeni, da je Kmečki tabor največja in najmogočnejša kmečka manifestacija na našem področju. Zato je treba tudi takoj izreči priznanje Kmetijski drugi za njeno zamisel o organizaciji taborov in za vsakoletno izpopolnjevanje ter izboljšanje. Istočasno pa moramo izraziti tudi naše začudenje zaradi nerazumevanja predstavnikov Pokrajinskega kmetijskega nadzornišstva in drugih predstavnikov oblasti, ki so bili povabljeni na slavnostno otvoritev, a se vabilu niso odzvali. Menimo namreč, da bi morali biti predstavniki našega kmetijstva vsaj v strokovnih rečeh nepristranski in bi morali – če drugače ne – vsaj s svojo prisotnostjo izreči moralno priznanje ljudem, ki so dokazali, da imajo pogum, da se ne bojijo materialnih žrtev in da stre-

mijo predvsem za izboljšanje kmetijstva na našem področju. Prav tako se čudimo prepovedi vojaških oblasti, ki so prepovedale vojakom vstop na razstavišču ter so jih vojaške patrulje odganjale z razstavnega prostora. To je povzročilo zlasti veliko ogorčenje razstavljalcev iz Italije, tako da so izbrali delegacijo, ki se je zaradi takega ravnanja pritožilo na policijskem komisariatu na Opčinah. Zato se nikakor ne moremo znebiti vtisa, da je nekdo hotel za vsako ceno okrniti ugled Kmečkega tabora ter prepričati, da bi zadobil ono mesto, ki mu po vsej pravici pripada. Toda ne glede na bojot predstavnikov oblasti je Kmečki tabor uspel in žel priznanje tisočih kmetov našega področja in onih iz goriske ter videmske pokrajine, kot tudi iz bližnjih jugoslovanskih področij. Razstava povrtnin in sadja je tudi letos – kljub slabi letini – zelo dobro uspela in so bili potrošniki, ki so si razstavo ogledali, z njo zelo zadovoljni.“

FILMI PO TV

Nedelja, 21. avgusta, kanal Cult, ob 21. uri
L'erba di Grace

Režija: Nigel Cole
Igrajo: Bill Bailey, Brenda Blethyn, Clive Merrison, Craig Ferguson in Jamie Foreman
Grace Trevethan je simpatična gospodinja in strastna ljubiteljska vrtnarka iz zgornjega sloja angleškega podeželskega mesteca Cornwall. Nenadoma izve, da je njen mož umrl v letalski nesreči in za seboj pustil samo dolgove. Zaradi tega ji grozi, da bo izgubila posestvo. Na robu obupa išče pomoč pri svojem samosvojem škotskem vrtnarju Matthewu, ki ji predlaga, da bi v rastlinjake na posestvu posadila marihuano. Grace se pusti prepričati in kmalu postane njeno posestvo največja plantaža marihuane v Cornwallu. Toda spremembe na posestvu opazijo tudi lokalni prebivalci mesteca, med katerimi je tudi simpatični vikar anglikanske cerkve, ki je med drugim ljubitelj marihuane in pa žal tudi šef podzemlja, ki začne Grace delati težave. Film je prejel številne nominacije in dobil nagrado občinstva na mednarodnem filmskem festivalu Sundance.

je Brackett na tem, da se poroči z neko kolegico.

Torek, 23. avgusta, Cult, ob 21. uri
Soul kitchen

Režija: Fatih Akin
Igrajo: Adam Bousdoukos, Moritz Bleibtreu, Anna Bederke, Pheline Roggan in Birol Ünel
Sodobna večkulturna Nemčija, ki jo je Fatih Akin prikazal s kuhinjsko komedijo, si je na beneški Mostri, prisluzila posebno nagrado žirije. Zinos je lastnik restavracije v Hamburgu. Zadnje čase ga sreča pušča na ceditlu. Njegovo dekle Nadine se je preselilo v Šangaj, stalne stranke bojkotirajo spremljeni gurmanski jedilnik novega kuharja. Začeva se spremeni na boljše, ko prenovljeni kulinarčni načrt privabi novo, trendovsko klientelo, kar pa ne zacele Zinosovega strtega srca, zato se odpravi po Nadine na Kitajsko, restavracijo pa prepusti v upravljanje bratu Illiasu. Obe odločitvi se izkažeta za katastrofalni: Illias izgubi restavracijo, ki pade v roke nepremičninskemu agentu sumljivega videza, Nadine pa ima novega ljubimca. Če bi se Zinos in Illias nehala pričkat in bi stopila skupaj, bi imela morda še zadnjo možnost za uspeh.

Nedelja, 21. avgusta, Rai 3, ob 23.20

Into the wild

Režija: Sean Penn
Igrajo: Emile Hirsch, William Hurt in Marcia Gay Harden
Zelo uspešna režiserska preizkušnja Seana Penna je postavila v ospredje dogajanje življenje Christopherja McCandlessa, mladega Američana, ki se na lepem odloči, da se oddalji od kapitalističnega sistema in se zateče na Sever Amerike. Njegova odločitev, pa se kmalu izkaže za nadvse drzno in ekstremno, kar bo tudi privedlo do tragičnega konca.

Ponedeljek, 22. avgusta, La 7, ob 21.10

In & out

Režija: Frank Oz
Igrajo: Kevin Kline, Jack Cusack in Matt Dillon
Igralec Cameron Drake, je na tem, da mu podelijo oskarja. Preden pride na oder, se odloči, da se bo pri prejetju prestižne nagrade zahvalil svojemu višješolskemu profesorju Howardu Brackettu. Tako tudi stori, le da izjavi, da je Brackett v resnici homoseksualec. Stvar postane še toliko hušja, ker

Četrtek, 25. avgusta, rete 4, ob 23.20

La sconosciuta

Režija: Giuseppe Tornatore
Igrajo: Ksenja Rapoport, Michele Placido in Claudia Gerini
V Trstu posnet Tornatorejev film je zapletena zgodba o čustvih, odpovedih, osamelosti. Dogajanje je postavljeno v današnji čas, v njem se prepletajo neizrečene resnice in skrivnosti, ki se vedva navezujejo na preteklost. Neznanka je dvaintridesetletna ženska, ki se je v otroških letih preselila z Vzhoda na jug Italije, zdaj pa je odpotovala na sever, da bi si tam poiskala primerno službo. Seveda se ob njenem prihodu v Trst razvije in zaplete še vrsta drugih zgodb. Film je bil premierno predstavljen na Festivalu v Rimu. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

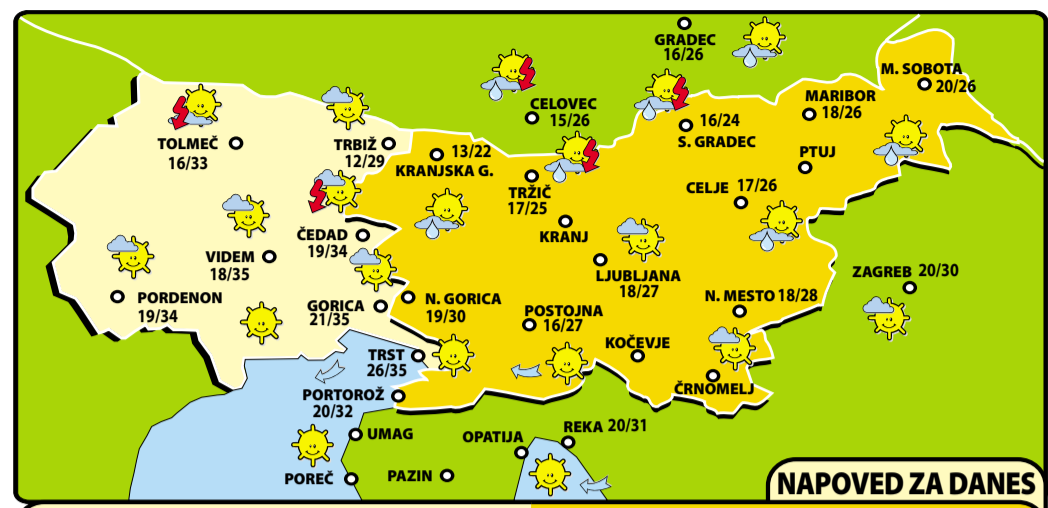
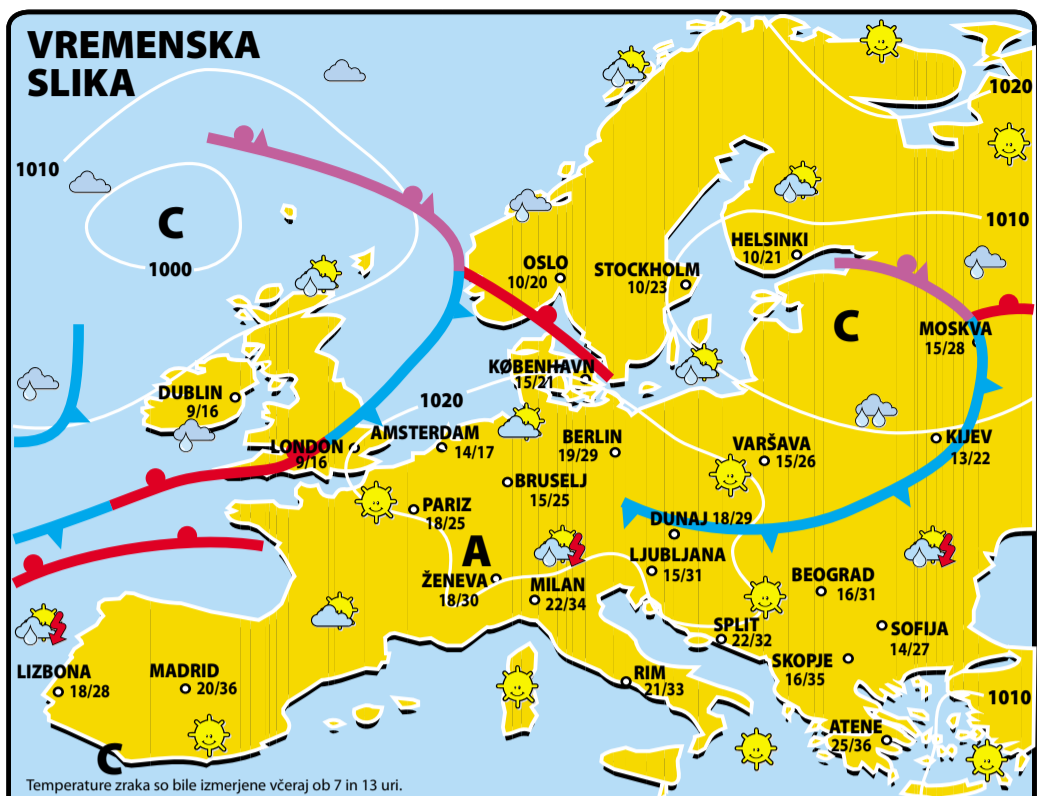
SESTAVIL LAKO	OKRASNO DREVO Z DIŠEČIMI IN BELIMI CVETI	PREBIVALEC NAJSEVERNEJŠE EVROPSKE POKRAJINE	MODNA UMETNOST	ČEŠKI SKLADATELJ (KAREL BOLESNAV)	NAŠA ZALOŽNIŠKA HIŠA	SPOJ ROKE STRUPOM	RAZTEGLJIV TRAK	ZAČETEK BIVANJA	GRŠKA ALKOHOLNA PIJAČA	DOPUSTNIK V PRIMERNEM KRAJU	ŽENSKO OSEBNO IME			
NAŠ PISATELJ (V SIBILINEM VETRU)														
NASPROTJE KOMUNIZMA														
VEČJE, RAZKOŠNO STANOVANJE								NAŠA PROSVETNA DELAVKA (DAMIJANA)						
ITALJANSKI GEOGRAF IN KARTOGRAF (GUIDO)					VRHUNSKI ŠPORTNIK			NEMŠKI PEDAGOŠKI PISEK (WILHELM)	PIJAČA STARIH SLOVANOV					
STAR IZRAZ ZA INDIGO					ARABSKI ŽREBEC	FONTANA ŽELJA V RIMU			ELDA NANUT					
JULIUS ERVING			DELOVNI UČINEK, USPEH	TRILETJE		ORNJA ZEMLJA								
JAVOR (LAT.)				ANGLEŠKI FILOZOF (BERTRAND)						POL ŠALE CARSTVO				
	NEPROFESIONALC	NAŠ POLITIK (IZTOK) ZGODNJE VINO									FAUSTO COPPI DEL VODOVODA			
MESTECE V POKRAJINI MILANO						ČRTA, PAS, TEKMOVALNA RAZDALJA	PRESEDNİK ŠD KONTOVEL (MARKO)	KATALONSKI PUBLICIST IN POLITIK (FRANCESCO)			BERI PRIMORSKI DNEVNIK	VOZILO NA DVEH KOLESIH	AMERIŠKI PEVEC (FRANKIE)	NEKDANJI JAPONSKI PREMIER (GIČI)
SLOVENSKI ARHITEKT FABIANI					PIPP0 BAUDO			UPRIZORITEV ODRSKEGA DELA CUNJA			VZHODNO-AFRIŠKI GRM	KEM. ZNAK ZA TELUR		
USTAŠKI VELJAK PAVELIČ					NEKD. PREDSEDNİK SKGZ	GRŠKI BOG VETROV				STAR, DOSLUŽEN VOJAK				
KEMIJSKI ZNAK ZA TITAN			AM. DIRIGENT BERNSTEIN							STARI OČE	LJUDSKA REPUBLIKA		SLOVENSKA PISATELJICA PEROCI	
STROKOVNJAK ZA VINA, VINAR			SIBIRSKI VELETOK				ENO IZMED PASOLINIJEVIH IMEN				EGIPČANSKI BOG SONCA		BEN JOHNSON	
OTOK V JADRANSKEM MORJU				LOJZE ABRAM			VRSTA ŽITA				PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	SLOVENSKA ŽENSKA REVILJA		

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

1	2	3	4
5	6		
7			
8			
9			
10		11	
12		13	
	14	15	16
17			
18			

VODORAVNO: 1. začetek gibanja; 3. para brez samoglasnikov; 5. lepa španska balerina (Carolina); 7. drog za prenašanje bremen; 8. izbrana družba; 9. znamka japonskih fotoaparatorov; 10. kjantarica na vrhu; 11. grška črka; 12. reka v Nemčiji, desni pritok reke Lahn; 14. bosanska pevka Ukraden; 17. fond, denarna sredstva v določen namen; 18. ameriška zvezna država z glavnim mestom Augusta.
NAVPIČNO: 1. mlajša ženska, ki se vzgaja v kakem zavodu; 2. prebivalca Apeninskega polotoka; 3. konzul kot vrhovni vojskovodja, poveljnik pri Rimljanih; 4. nekdanji italijanski premier Prodi; 6. naš vrhunski plezalec Švab; 13. preizkušnja v avto - moto športu; 15. del tedna; 16. ameriški pisatelj (George); 17. seme brez vokalov. (lako)

Po nižinah in ob morju bo prevladovalo lepo vreme. Nebo bo jasno do le zmerno oblačno. V hribih bo dopoldne jasno, popoldne pa bodo možne pooblačitve tudi s kakšno krajevno nevihto. Vroče bo. Ob morju bo sprva pihala šibka burja, ki bo sredi dneva še slabela.

Pretežno jasno bo. Popoldne bodo predvsem v severni Sloveniji krajevne plohe in posamezne nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, ob morju in na Goriškem okoli 19, najvišje dnevne od 27 do 31, na Primorskem do 34 stopinj C.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad Sredozemljem se razteza obsežen anticiklon. Severno od Alp se bo približala vremenska fronta, ki bo le začasno povzročila nestabilnost atmosfere. Že od nedelje se bo spet okreplil anticiklon z zelo toplim in stabilnim zrakom v vseh plasteh.

Nad srednjo in južno ter deloma nad vzhodno Evropo je šibko območje visokega zračnega tlaka. Alpe je zajela oslabiljena vremenska motnja. S šibkimi jugozahodnimi vetrovi doteka k nam topel in razmeroma suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 6.11 in zatone ob 20.05
 Dolžina dneva 13.54

BIOPROGNOZA
 Pri najbolj občutljivih se bodo občasno pojavljale manjše vremensko pogojene težave, ki bodo pogostejše v severni polovici države. Po nižinah bo zgodaj popoldne velika toplotna obremenitev.

MORJE
 Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 25,9 stopinje C.

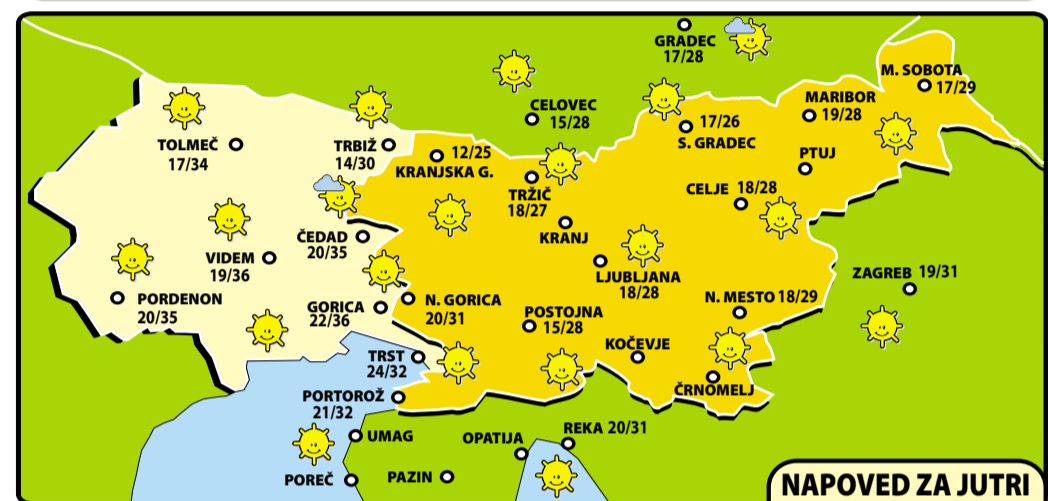
TEMPERATURE V GORAH °C
 500 m 26 2000 m 15
 1000 m 23 2500 m 10
 1500 m 17 2864 m 9

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7,5 in v gorah 8,5.

LUNINE MENE
 Luna vzhaja ob 22.36 in zatone ob 13.00

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.59 najvišje -5 cm, ob 7.04 najnižje -9 cm, ob 14.59 najvišje 22 cm, ob 0.37 najnižje -20 cm.
Jutri: ob 17.19 najvišje 20 cm, ob 7.54 najnižje -20 cm, ob 15.55 najvišje 30 cm, ob 23.53 najnižje -17 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo prevladovalo lepo vreme z jasnim nebom. V nižinskem pasu in tudi v hribih bo vroče. Ob morju bo zjutraj sprva pihala šibka burja, ki se bo nato kmalu obračala v zmorc.

Jutri in v ponedeljek bo pretežno jasno.

DOPIS IZ PARIZA - Razstava o digitalni tehnologiji v Mestu znanosti

Tous connectés - Vsi povezani

PARIZ - »Tous connectés«, vsi povezani, je razstava, ki je trenutno v teku v Cité de la Science (Mesto znanosti). Digitalna tehnologija je preplavila naš vsakdan in ga popolnoma spremenila! Karoli lahko opraviš z enim klikom: bančno nakazilo, nakup letalske karte, večerje ali obleke, šolsko raziskavo itd. Vsi ti vsakdanji spremljevalci so vedno manjši, tanjši in imajo vedno več funkcij. Smartphone, na primer, ni le telefon, ampak na tem »malem pravokotniku« lahko tudi poslušamo glasbo, gledamo fotografije, vidimo in televizijo, brskamo po internetu, iščemo naslov z GPS in poleg tega ima še na stotine drugih (bolj ali manj koristnih) aplikacij. Ali bi si danes lahko predstavljali življenje brez teh vsakdanjih spremljevalcev? Digitalna revolucija spreminja svet in naš vsakdan, vpliva na izmenjavo informacij, znanja in tudi na odnos med ljudmi.

Občasno pridejo na dan debate o alienaciji individuuma zaradi tega virtualnega sveta, toda strah pred novost-

jo je verjetno del človekove narave. Ko se se v trgovinah pojavili prvi pralni stroji so mnogi trdili, da je pranje na roke bolj učinkovito. V dobi digitalne tehnologije se novosti vrstijo z neverjetno hitrostjo, toda kot nekoč tudi danes se ljudje večinoma delijo na dva tabora: privrženci in nasprotniki. Sicer so sociologi, filozofi in drugi strokovnjaki šli že dlje in analizirajo fenomen manj črno-belo, saj se je sčasoma pokazalo, da virtualni svet ni ločen in nasproten od realnega. Nekateri sociologi tako trdijo, da bo ekstrovertiran človek z lahkoto vzpostavil stike tako v realnem svetu kot na spletu in obratno introvertiran bo imel težave tako v enem kot v drugem. In dalje: so najstniki popolnoma odvisni od družbenih spletnih strani? Kot za ostalo imajo tu pomembno vlogo starši, šola in svet odraslih nasploh. Ne pozabimo, da so odrasli tisti, ki vse to opravljajo in prodajajo!

Vpliv digitalnih tehnologij na človeka in družbo so še tema debat. Ob

postavitvi Vsi povezani potekajo delavnice, predavanja in evropski projekt Nano for Youth (nano za mlade), namenjen mladim od 11. do 25. leta; pri slednjem gre za poglobitev znanja glede nanotehnologij tudi iz etičnega,

pravnega in družbenega vidika. Dalje ob razstavi poteka projiciranje videov, ki so jih ustvarili mladi za delavnico »uporabniki vseprisotnih tehnologij« oziroma o vplivu nanotehnologij na vsakdan. Kaj pa je nanotehnologija?

Mimo strokovne razlage je tisto, kar nam omogoča marsikatero vsakodnevno opravilo in je »nevidno«. So, na primer, tisti čipi in mikročipi v mobilnih telefonih in računalnikih, ki omogočajo, da so vsi naši aparati vedno manjši in z vedno več funkcijami. In dalje. S tehnologijami je človek vedno bolj samostojen, vedno več opravil lahko opravi sam. Smo zato vedno bolj sebični in osamljeni? Kam nas vse to pelje? Bo to družba avtistov priklenjenih na ekrane? Rekli smo, da virtualni svet in realni si nista tako oddaljena. Obstaja že spletni denar »bitcoin«: na začetku so se nekateri posmehovali temu fenomenu, toda danes se s tem že kupuje. Prav tako, z virtualno valuto lahko plačate realno blago! V tem času ekonomskih kriz je denarna valuta neodvisna od bank nezanimljiva ideja...

Digitalna tehnologija sama po sebi ni ne dobra ne slaba, pomembna je predvsem njena uporaba.

Jana Radovič

Primorski dnevnik na iPadu Available on the App Store

Prenesi iz Appleove spletne trgovine aplikacijo **Primorski** in imel boš dostop do vseh vsebin, objavljenih v dnevniku.

Listaj strani po iPadu enostavno in prijetno z grafično kakovostjo in učinkovitostjo tiskanega dnevnika, brskaj po arhivu in poišči članke, ki te zanimajo. Hkrati si lahko vedno seznanjen z zadnjimi novicami na naši spletni strani www.primorski.eu.

Aplikacija bo nekaj časa brezplačna.

ipad@primorski.eu